БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 96 (1616) | 13 май, 1960 йил, жума | Баҳоси 20 тийин.

КПСС Марказий Комитетининг Пленумини чақириш тўғрисида

АХБОРОТ

КПСС Марказий Комитети КПСС Марказий Комитетининг Пленумини 1960 йил 13 июлда чақиришга қарор қилди.

КПСС Марказий Комитети Пленуми **саноат ва транспортни ривожлантириш ҳамда фан ва техниканинг энг янги ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш тўғрисида КПСС XXI съезди қарорларини бажаришнинг бориши ҳақидаги** масалани муҳокама қилади. Бу масала юзасидан Марказий Комитет Пленумида РСФСР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, РСФСР Госплани раиси ўртоқ К. М. Герасимовнинг, Украина ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари ўртоқ И. С. Сениннинг, Латвия Халқ хўжалиги кенгаши раиси ўртоқ Г. И. Гайленинг, Красноярск Халқ хўжалиги кенгаши раиси ўртоқ П. Ф. Ломаконинг, Кемерово Халқ хўжалиги кенгаши раиси ўртоқ Л. Е. Графовнинг, Қарағанда Халқ хўжалиги кенгаши раиси ўртоқ Б. Ф. Братченконинг, СССР Министрлар Совети Автоматизация ва машинасозлик Давлат комитетининг раиси ўртоқ А. И. Костоусовнинг, Украина ССР Фанлар академияси ҳузуридаги Е. О. Патон номли Сварка институти директори ўртоқ Б. Е. Патоннинг докладлари тингланади.

МАКТАБ ВА ҲАЁТ

Биз келажак сари дадил қадам ташлаб бормоқдамиз. Яқин ва ёрқин келажагимиз эса коммунизм қуришдан иборат ноёб ва олижаноб мақсаддир.

Коммунистик қурилишнинг партиямиз XXI съезди томонидан белгилаб берилган улуғвор программасини муваффақиятли бажариш манфаатлари юксак маданиятли, ўқимишли кишиларни, энг мураккаб вазифаларни ҳал қилишга, фан ва техниканинг ҳамма соҳаларида дадиллик билан йўл топишга қодир бўлган кадрларни тарбиялаб етиштиришни талаб қилади. Шу талаблар нуқтаи назаридан қараганда партия, ҳукуматимиз сўнгги йилларда мактабнинг ҳаёт билан боғланишини мустаҳкамлаш, ёшларни меҳнатга муҳаббат руҳида тарбиялаш соҳасида муҳим тадбирларни амалга оширдилар. Ҳозирги вақтда мамлакатимизда ўрта ва олий мактабни қайта қуриш масаласининг муваффақиятли ҳал қилинаётганлиги бунинг ёрқин далилидир.

Мактабни қайта қуриш тадбирларининг амалга оширилаётганлиги ва куни узайтирилган мактаблар тармоғининг вужудга келтирилганлиги ёшларни ўқитиш ҳамда тарбиялаш соҳасидаги ҳамма ишларни ҳозирги даврнинг юксак талабларига жавоб берадиган янги босқичга кўтариш имкониятини бераётир. Бунинг натижасида ўқувчи ёшлар жисмоний меҳнатга ҳурмат билан қарайдиган, интизомга риоя қиладиган бўлиб қолдилар. Ўқитишни ҳаётга, жамоат ишлаб чиқаришига яқинлаштирган, политехника таълими ва меҳнат тарбияси яхши йўлга қўйилган мактабларни тамомлаб чиққан ўқувчиларнинг кўпчилиги ҳозирги вақтда завод, фабрика ва қурилишларда баракали меҳнат қилмоқдалар, қишлоқ хўжалигининг муносиб миришкорлари бўлиб етишмоқдалар.

Чирчиқ шаҳридаги 10-мактаб (директори ўртоқ В. Васильева)да асосан электрокимё комбинати ишчилари, хизматчилари ва инженер-техник ходимларининг болалари ўқийди. Мактаб ҳовлисидаги катта ҳашаматли бинода комбинат коллективи қуриб ва жиҳозлаб берган слесарлик ҳамда дурадгорлик устахоналари жойлашган. Худди завод цехларини эслатувчи хоналарда ўқувчилар станокларни моҳирлик билан бошқармоқдалар, дурадгорлик билан шуғулланиб, турли асбобларни ясамоқдалар.

Мактабларни оталикка олган корхоналар, колхоз, совхозлар яқиндан ёрдам бериб турган, болаларни ўқитиш иши фан кабинетлари, тажриба участкалари ва ўқув устахоналаридаги амалий машғулотлар билан боғлаб олиб борилаётган жойларда ўқув процессига политехника таълими муваффақиятли жорий қилинмоқда, ёшлар ижтимоий фойдали меҳнатга ўргатилмоқда.

Лекин бу соҳада ҳали катта камчиликлар ҳам йўқ эмас. Айрим халқ маорифи органлари, мактаблар ва уларни оталикка олган жамоат ташкилотларининг раҳбарлари ўқувчиларга умумий билим ва политехника таълимининг мустаҳкам асосларини ўргатиш, уларни ижтимоий фойдали ишларни бажаришга тайёрлаш тўғрисида кам ғамхўрлик қилмоқдалар.

Янгийўл районидаги 4-мактабда фан кабинетлари яхши жиҳозланмаган, ўқув устахонаси ташкил этилмаган. Бу эса ўқувчиларнинг мукаммал билим олишига, дарсларни пухта ўзлаштиришларига ва политехника таълимини муваффақиятли жорий этишга салбий таъсир кўрсатмоқда. Мактабни оталикка олган пахта тозалаш заводи (директори ўртоқ Содиқов)нинг раҳбарлари кимё кабинетини жиҳозлаш, мактаб устахонасини битказиб, уни тегишли асбоб-ускуналар билан таъминлаш тўғрисида бир неча бор ваъда берган бўлсалар ҳам ҳамон ваъдага вафо қилмаётирлар.

Турмуш олға бормоқда, у жамиятимизнинг ҳар бир аъзоси олдига катта ва мураккаб талабларни қўймоқда. Шундай экан, мактаб ҳаётий кучга тўлиб-тошган ёшларни меҳнатсевар, ҳар қандай ишни бажаришга қодир, жисмоний соғлом кишилар қилиб етиштирмоғи керак.

Ўқувчи ёшларни турмушга, фойдали меҳнатга тайёрлаш, уларни социалистик жамият принципларига астойдил риоя қиладиган, шу жамият учун зарур бойликларни ишлаб чиқаришда актив қатнашишга интиладиган ва меҳнат билан машғул бўлганларга ҳурмат билан қарайдиган кишилар қилиб етиштириш мактабларимизнинг энг асосий вазифасидир. Ўқув процессига политехника таълимини жорий қилиш, мактабларнинг моддий-материал базасини мустаҳкамлаш, уларни бир сменали машғулотларга кўчириш, меҳнат дарсларининг тажрибали мутахассислар томонидан олиб борилишига эришиш болаларни ўқитиш ва тарбиялаш сифатини яхшилашга ёрдам беради. Бу масалага янги ўқув йилида алоҳида аҳамият бериш зарур.

Шуни ҳам унутмаслик керакки, политехника таълими ва меҳнат тарбиясининг яхшиланиши ўқувчиларнинг умумий маълумотларини оширишга бўлган иштиёқини сусайтирмаслиги керак. Политехника ва меҳнат тайёргарлиги, фан асосларини эгаллаш, ўқув-тарбия процессида бир-бирига уйғунлаштириб олиб борилиши лозим.

Болаларни ўқитиш ва уларга тарбия бериш сифатини яхшилашда синфдан ташқари иш олиб боришни кенг йўлга қўйиш ҳам муҳим аҳамиятга эга.

Мактабни ҳаётга яқинлаштирайлик! Бу талабни турмушнинг ўзи келтириб чиқарди. Мактабларда ўқув-тарбия ишларини ҳозирги янги талаблар даражасига кўтаришга ёрдам бериш — маҳаллий партия, совет ташкилотлари, халқ маорифи органлари ва бутун жамоатчиликнинг муқаддас бурчидир.

АМЕРИКАНИНГ УРИБ ТУШИРИЛГАН САМОЛЕТИ ҚОЛДИҚЛАРИНИ Н. С. ХРУШЧЕВ КЕЛИБ КЎРДИ

Н. С. Хрушчев 11 майда М. Горький номидаги Марказий маданият ва истироҳат паркига бориб, Американинг уриб туширилган ҳарбий самолёти қолдиқлари виставкасини келиб кўрди.

Виставкадаги совет ва чет эл мухбирлари Совет ҳукумати бошлиғига саволлар бердилар, Н. С. Хрушчев бу саволларга батафсил жавоблар берди. (ТАСС).

МЕКСИКА ПАРЛАМЕНТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ШАРАФИГА ЗИЁФАТ

11 майда Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси Р. Ғ. Ғуломов Мексика парламент делегацияси шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда делегация аъзолари билан биргаликда парламент аъзоларининг Совет Иттифоқи бўйлаб сафарида ҳамроҳ бўлган Мексиканинг СССРдаги муваққат ишлар вакили Эрнесто Мадеро ҳозир бўлди.

Зиёфатда СССР Олий Советининг депутати И. П. Храмков, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари И. В. Бабков, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси Х. А. Маърупов ва бошқа расмий шахслар қатнашди.

Самимий ва дўстона вазиятда ўтган зиёфат вақтида меҳмонларга эсдалик учун совғалар тақдим қилинди.

* * *

12 май эрталаб Мексика парламент делегацияси Тошкентдан Москвага жўнаб кетди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1960 йил 10 майда оғир ва узоқ давом этган касалликдан сўнг Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг аъзоси **Олимбой Қўчқоров**нинг вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдирадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДАН

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети 1960 йил 10 майда оғир ва узоқ давом этган касалликдан сўнг Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Ўзбекистон КП область комитетининг аъзоси **Олимбой Қўчқоров**нинг вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдирадилар.

ХАЛҚ БАХТ-САОДАТИ УЧУН!

Областимиз меҳнаткашлари СССР Олий Совети сессияси қарорларига амалий иш билан жавоб бермоқдалар

Ўзбекистон металлургия заводи мартен цехининг донгдор металлурги, КПСС аъзоси ўртоқ Ф. Убайдуллаев унумли ишлаш билан бирга ўз тажрибаларини ёшларга сидқидиллик билан ўргатмоқда. Шу кунларда бу моҳир металлург СССР Олий Совети сессияси қарорларидан руҳланиб, меҳнат соҳасида янги рекордлар қўймоқда. Суратда: Фахриддин Убайдуллаев ҳунар мактабининг ўқувчиси Мамажон Ҳафизов билан бирга.

Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Оқилона тадбир

Совет кишилари СССР Олий Совети V сессиясида қабул қилинган қарорларни якдиллик билан маъқулламоқда.

Сессияда бир неча қарорлар қабул қилинди. Булардан бири — иш соатини қисқартиришдир. Меҳнаткашлар самарали меҳнатдан сўнг маданий дам олиш ва ҳордиқ чиқаришни севадилар. Меҳнаткашларнинг бўш вақтларни мазмунли ўтказишларида биз яратаётган асарлар ҳам катта ўрин тутади.

Ўзбекистон композиторлари халқимиз дид ва маданий эҳтиёжларини қондира оладиган юксак савияли асарлар ёзмоқдалар. Мен ҳам сессия қарорларидан руҳланиб, оддий кишиларимиз турмушини акс эттирувчи йирик музика асарлари ёзмоқчиман.

Партия ва ҳукуматимизнинг халқ фаровонлиги йўлида қилаётган буюк ғамхўрликлари биз санъаткорларни юксак бадиий, халқ учун ёқимли асарлар ёзишга илҳомлантирмоқда.

Сулаймон ЮДАКОВ,
композитор.

Амалий иш билан жавоб берамиз

Чирчиқ шаҳаридаги Ўзбекистон кимё машинасозлиги заводида корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг митинги бўлиб ўтди. Завод партия комитетининг секретари ўртоқ Давидов яқиндагина ўз ишин тугатган СССР Олий Совети сессияси иши ҳақида ахборот берди.

Биринчи бўлиб коммунистик меҳнат зарбдори, механика-йиғув цехининг донгдор токари ўртоқ А. Никитин сўз олади.

— Халқ бахт-саодати тўғрисида ғамхўрлик қилиш, — дейди у, — Коммунистик партия ва Совет ҳукумати фаолиятининг олий қонунидир. Биз буни кундалик турмушимизда кўриб ва сезиб турибмиз. Халқ фаровонлигини ошириш тўғрисида, чунончи: ишчи ва хизматчилардан олинадиган солиқларни бекор қилиш ва қисқартирилган иш кунига ўтишни туғаллаш тўғрисидаги тадбирлар ана шу оталарча ғамхўрликнинг янги, ёрқин далилидир.

— Оддий меҳнаткашлар тўғрисида бунчалик катта ғамхўрлик қиладиган давлатни тарих ҳали сира кўрмаган, — дейди ўз сўзида коммунистик меҳнат бригадасининг аъзоси Шомил Гатауллин. — Биз ҳам партия ва ҳукуматимиз олдида қарздор бўлиб қолмаймиз.

Шунингдек, митингда қозончи В. Петров, техник А. Чекмарева ва бошқа ўртоқлар ҳам сўзга чиқиб, СССР Олий Совети сессияси қарорларини чин юракдан қўллаб-қувватлаб гапирдилар.

Машинасозлар қабул қилинган резолюцияда мамлакатимиз кимё саноатини ривожлантиришга янада кўпроқ ҳисса қўшиш мақсадида бу йилги планга қўшимча равишда 11 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар.

О. ЛЕВАК.

Баҳорги пилла қурти боқишни намунали ўтказайлик!

ИЛҒОР ПИЛЛАЧИЛАР ТАШАББУСИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қўқонлик пиллачиларнинг республикадаги барча пиллачиларга қарата қилган мурожаатини маъқуллаб, қарор чиқарди.

Қарорда қўқонлик пиллачиларнинг ватанпарварлик ташаббусини республикадаги барча пиллачилар ўртасида кенг оммалаштириш область ва район партия комитетларига топширилди.

Қўқонлик пиллачилар мурожаати

Қадрли пиллачи ўртоқлар!

Биз, Қўқон пиллачилари етти йилликни муддатидан илгари бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, **1959 йилда 4600 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан 51,5 килограммдан пилла олдик ва давлатга 283 тонна юқори сифатли пилла сотдик. Бу билан пилла етиштириш юзасидан 1965 йилга мўлжалланган даражага эришдик.**

Биз совет халқи фаровонлигини тўхтовсиз ўстириш тўғрисида партия ва ҳукуматнинг буюк ғамхўрлигини ифода қиладиган партиямизнинг доно сиёсатидан ва СССР Олий Советининг V сессияси тарихий қарорларидан илҳомланиб, **бу йил кўкламда 4990 қути қурт уруғи боқиш ва ҳар бир қутидан 65 килограммдан пилла олиш учун курашмоқдамиз.**

Қабул қилган юксак мажбуриятларимизни бу йилги баҳорнинг мураккаб об-ҳаво шароитларида муваффақиятли бажариш учун биз қуйидаги тадбирларни амалга оширмоқдамиз:

1. Биз новатор — пиллачилар тажрибасига таяниб, барча колхоз ва совхозларда ипак қуртларини жадал усулда боқамиз. Ана шундай жадал усулда қурт боқиш туфайли ипак қуртлари 10 майдаёқ тўрт-беш ёшли бўлиб қолди.

2. Биз ипак қуртларини умумлаштирилган ҳолда боқишни ташкил этиш қисқа муддатларда мўл пилла ҳосили олишнинг энг муҳим воситаси деб тушунамиз, шунинг учун бунга катта эътибор бериб, қурт боқишга энг катта ва энг қулай биноларни ажратдик. Шу туфайли биз ипак қуртларининг тез ривожланиши учун энг қулай шароитларни яратдик: зарур иссиқлик бўлишига, ҳавонинг нормал юриб туришига, баргдан рационал фойдаланишга эришдик.

3. Биз озуқа фонди — тут баргларидан тўғри фойдаланмоқдамиз. Ипак қуртлари беш ёшли бўлгунча тут дарахтларининг бачки барглари билан боқмоқдамиз. Бу — ипак қуртларини беш ёшдан бошлаб тут дарахтларининг юқори қисмидаги барг билан етарли миқдорда боқиш имкониятини беради.

4. Ипак қуртларини боқишнинг муваффақияти кўп жиҳатдан пиллачилик звеноларининг шахсий составига боғлиқ эканлигини ҳисобга олиб, биз бу звеноларни ўз ишини яхши биладиган ва севадиган кишилар билан тўлдирдик, ҳозир уларнинг тажрибаси кенг оммалаштирилаётир.

5. Пилланинг сифати дасталарга ва бу дасталарнинг ипак қуртлари пилла ўраш даврида тўғри солинишига боғлиқ эканлигини назарда тутиб, ҳар бир қути қурт уруғи ҳисобига 350—400 тадан даста солинишини таъминлаймиз.

6. Биз пилладан юқори ҳосил етиштиришдан пиллачиларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш мақсадида меҳнатга бевосита пул билан ҳақ тўлаш ва вақтида аванс берилишини қўлланамиз.

Шу тадбирларнинг ҳаммасини юқори сифатли амалга ошириш ҳар бир звенога давлатга пилла сотиш юзасидан олган ўз социалистик мажбуриятларини 1960 йил 5 июнгача бажариш имкониятини беради.

Мурожаат Қўқон шаҳар пиллачиларининг кенгашида муҳокама қилиниб қабул этилган.

10 минг 200 килограмм учун

Фарида Иброҳимова, Қозоқбой Йўлдошев ўртоқлар ҳар йили пилладан мўл ҳосил етиштиришда ўрнак кўрсатадилар. Калинин районидаги Ленин номли колхознинг бу илғор пиллачилари бу йил ҳар қути қурт уруғидан 110—120 килограммдан пилла топшириш учун курашмоқдалар.

— Колхозимиз бўйича, — деди Фарида Иброҳимова, — бу йил 160 қути қурт уруғи боқилмоқда, уларнинг ҳар қутисидан ўртача 70 килограммдан пилла топширилади. Шу мақсад билан ғайрат қилиб ишлаяпмиз.

Ҳақиқатан ҳам бу колхоз пиллачилари баҳорги қурт боқишга ҳамма нарсани тахт қилиб қўйган эдилар. Жумладан 3600 квадрат метр ҳажмда куртхона ажратилиб, сўкчаклар ўрнатилди. Пиллачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш йўлида ҳам анча ишлар қилинди. 20 гектар ердаги тутзорларга сифатли ишлов берилди. Шунингдек 3 гектар ерга янги тутзор барпо этилди. Йўл чеккаларига ҳам 6 минг туп тут кўчати ўтқазилди.

Колхозчилар етти йилликнинг иккинчи йилида давлатга 10 минг 200 килограмм пилла топширишга сўз бердилар. Улар бу аҳднинг уддасидан чиқиш учун барча зарур чораларни кўрмоқдалар.

Р. ЗИЕЕВ.

Қирғизистон санъати ҳафталиги бошланди

12 майда Навоий номидаги Ўзбекистон давлат академик опера ва балет театрида Қирғизистон санъати ҳафталиги тантанали равишда очилди. Парда кўтарилади. Томошабинлар билан лиқ тўлган зал олдида Қирғизистон ва Ўзбекистон артистлари саҳнада намоён бўладилар. Мезбонлар меҳмонларга катта гулдасталар тақдим этадилар.

Ўзбекистон ССР маданият министри С. М. Муҳамедов табрик нутқи сўзлайди.

СССР халқ артисти Сайра Кийизбоева жавоб нутқи сўзлайди. Ўртоқ С. Кийизбоева Қирғизистон санъати усталари ғоят хурсандчилик билан ва самимий кутиб олинганликлари учун Ўзбекистон санъати усталарига ва республиканинг барча меҳнаткашларига ташаккур айтади.

Қирғизистон артистлари концертнинг биринчи бўлимини Раухвергернинг «Чўлпон» балетидан парча кўрсатиш билан бошладилар. Қирғизистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ч. Жамонова Чўлпон ролида, Қирғизистон ССРда хизмат кўрсатган артист С. Жақобоева Айдай ролида чиқдилар. Шундан кейин, балет солистларидан У. Сарбагижев, С. Абдужалилов ва балет артистлари ансамбли ҳам ўз маҳоратларини кўрсатдилар. Сўнгра, Вердининг «Аида» операсининг учинчи пардаси ижро этилди. Қирғизистон опера театрининг солисткаси О. Мартиросова Аида ролини, Н. Рузавин Радамес ролини, В. Королев Амонасро ролини ижро этдилар. Қирғизистон ССРда хизмат кўрсатган артист И. Деркимбоева Власов, Малдибоев ва Ференинг «Ойчўрак» операсидан Ойчўрак ролини ижро этади. Қирғизистон ССР халқ артисти К. Чодронов, Қирғизистон ССРда хизмат кўрсатган артист С. Тўқтаналиев ва опера солисти Г. Сатаева ҳам И. Деркимбоева билан бирга саҳнага чиқдилар.

Концертнинг иккинчи бўлимида СССР халқ артисти С. И. Кийизбоева, Қирғизистон ССР халқ артистлари К. Чодронов, М. Махмудова, республикада хизмат кўрсатган артистлар С. Тўқтаналиев, И. Деркимбоева, А. Мирзабоев, А. Жумабоев, опера солисти Н. Рузавин совет композиторларининг ашулаларини ва халқ қўшиқларини ижро этдилар. Қирғизистон ССРда хизмат кўрсатган артистлардан Ч. Жамонова, С. Жақобоевалар ва кўпгина балет солистлари томошабинларни мароқли балет номерлари билан таништирдилар. Сотилганов номидаги Қирғизистон давлат филармониясининг қўбизчилар ансамбли ижросида қўбиз учун ёзилган асарлар ижро этилди.

Концерт жуда катта муваффақият билан ўтди. Шу куни Тошкентда, Навоий номидаги кинотеатрда Қирғизистон кинофильмлари ҳафталиги ҳам бошланди. «Тўхтағул» номли кинофильм кўрсатилди. Бундан кейинги кунларда бу ерда «Олис тоғлар бағрида», «Салтанат», «Чўлпон — тонг юлдузи» ва «Муз юрак афсонаси» номли фильмлар кўрсатилади. (ЎзТАГ).

Мингечаур меҳнаткашлари ҳузурида

БОКУ, 12 май. **(ЎзТАГ махсус мухбири).** Озарбайжонда ўзбек адабиёти ҳафталиги катта муваффақият билан давом этмоқда. Мингечаур меҳнаткашлари Ўзбекистон вакилларини биродарларча кутиб олдилар. Меҳмонлар В. И. Ленин номли Мингечаур ГЭС каскадида бўлдилар, станциянинг машина залини ва асосий бошқариш пультини кўздан кечирдилар, ишчилар ва инженерлар билан суҳбатлашдилар. Тоғ ёнбағридаги сунъий Мингечаур кўли уларда катта таассурот қолдирди.

Шаҳар Маданият саройида меҳнаткашлар билан учрашув бўлди.

Кечани шаҳар партия комитетининг секретари Гаджи Шахсувалов қисқача нутқ сўзи билан очди. Озарбайжон Ёзувчилар союзининг биринчи секретари Мехти Гусейн тўпланганларга ўзбек делегацияси аъзоларини таништирди. Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Ҳамид Ғуломни кеча қатнашчилари қизғин кутиб олдилар. Ҳамид Ғулом Мингечаур меҳнаткашларига ўзбек халқи номидан қизғин салом топширди. Делегацияни ёзувчи Музаффар Пиреиев, Мингечаур ГЭС электротехника цехининг мастери Сарван Салманов қизғин табрикладилар.

Шоирлардан Ғафур Ғулом, Ҳамид Ғулом, М. Бобоев, Ж. Оймурзаев, Исмоил Султон, Одил Бобоев, Ислом Сафарли бирин-кетин минбарга чиқадилар. Улар халқларнинг бузилмас ленинча дўстлигини, ҳар иккала қардош республика меҳнаткашларининг бахтиёр ҳаётини тараннум қиладиган ўз шеърларини ўқиб бердилар.

Кеча охирида катта концерт бўлди. Сўнгра ўзбек халқининг вакиллари Бокуга жўнаб кетдилар.

Америка самолётининг СССР осмонига иғвогарлик мақсадида бостириб кирганлиги

СССР Ташқи ишлар министэи А. А. Громиконинг матбуот конференцияси

СССР Ташқи ишлар министрлиги 11 майда Москвада чақирган матбуот конференциясида Американинг 1 майда агрессия ҳаракати қилган ва Свердловск районида уриб туширилган самолёти ҳақида гапирилди. М. Горький номидаги Марказий маданият ва истироҳат парки территориясидаги Учрашувлар клубида ўтказилган матбуот конференциясида Совет ва чет эл журналистларидан 500 га яқин киши қатнашди.

СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико мухбирлар олдида баёнот берди.

А. А. ГРОМИКО баёноти

Ўртоқлар,
жаноблар,

Диверсия-разведка мақсадлари билан 1 майда Совет Иттифоқи осмонига бостириб кириб, 2 минг километрдан кўпроқ ичкарига ўтиб кетган ва совет ракета қўшинлари Свердловск районида уриб туширган Америка ҳарбий самолётидаги анжомларни кўрсатмоқ учун махсус матбуот конференцияси ўтказиш мақсадга мувофиқ эканлигини СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев СССР Олий Советининг мажлисида 7 майда сўзлаган нутқида айтиб ўтган эди. Мана шуларнинг ҳаммасини, шунингдек мазкур самолётнинг қолдиқларини ўз кўзингиз билан кўриб, Америка Қўшма Штатлари Совет Иттифоқига иғво қилмоқ учун қандай бандитлик воситалари билан ҳаракат қилаётганлигига қаноат ҳосил қила олинглар, деб сизларни бу ерга таклиф қилдик. Маълумки, бу иғвогарлик биз билан қўшни бўлган Туркия территориясида жойлашган аэродромни ўзига доимий база қилиб олган самолёт томонидан қилинган эди. Америка ҳарбий авиациясининг бу агрессив ҳаракатига Туркия билан бир қаторда Покистон, шунингдек Норвегия ҳам шерикдир, чунки чегарани бузган самолёт Покистон территориясидан учиб, Совет Иттифоқининг ичкарисига кириб келди, ўзига берилган топшириқни бажарганидан кейин эса, Норвегия территориясига бориб қўниши керак эди.

Совет ҳукумати қўлида бўлган фактлар ва маълумотлар самолётни бизнинг чегараларимизга юборган Американинг масъул органлари агрессия тайёрлаш манфаатларини кўзлаб, тинчлик ишига душманлик мақсадларида ҳаракат қилганликлари тўғрисида ҳеч қандай шак-шубҳа қолдирмайди.

Сизларга маълумки, СССР Министрлар Совети Раиси эълон қилган шак-шубҳасиз фактлар тўрт давлат ҳукуматлари бошлиқларининг кенгашини чақириш арафасида ўтказилган бу диверсия ташкилотчиларини батамом шармандаю шармисор қилди. АҚШ Давлат департаменти Уралда уриб туширилган ҳарбий самолётни юборган бошқарма Кавказдаги Совет-Туркия чегараси районида об-ҳавонинг қандай аҳволда эканлигига қизиққан эди, холос, деб ўзи шошма-шошарлик билан дастлаб ўйлаб чиқарган уйдирмадан кенг кўпчилик олдида воз кечишга мажбур бўлди. Бу ёлғон уйдирманинг умри икки кунга ҳам етмади ва уни ўйлаб чиқарганларни бутун дунё олдида шарманда қилишдан бошқа нарсага ярамади.

Шу сабабли, Давлат департаменти 7 майда бошқа баёнот эълон қилишга мажбур бўлиб, шу баёнотда самолёт СССР территориясига ҳарбий разведка топшириғи билан юборилганлигини бўйнига олди. Лекин Давлат департаменти Америка самолёти агрессив мақсадларни кўзлаб ҳаракат қилганлигини ҳақиқатда эътироф қилган бўлса ҳам ва, ҳатто, бундай ҳаракатлар «нормал бир ҳол» деб сурбетлик билан айтган бўлса ҳам, шунга қарамай, Вашингтон ҳукумат маъмурлари бундай учишга «рухсат бермаган эдилар» деб даъво қилиб, жавобгарликни АҚШ ҳукумати гарданидан соқит қилишга уринди. Совет ҳукуматининг АҚШ ҳукуматига юборган ва бугун эълон қилинган нотасида Давлат департаментининг шу баёнотига тегишли баҳо берилди.

Энди яна шу масала устида АҚШнинг учинчи расмий баёноти — давлат секретари Гертернинг баёноти эълон қилинди. АҚШ дипломатия бошқармаси раҳбарининг бу баёнотига баҳо бормоқ учун, ҳаттоки, сурбетлик деган сўз ҳам жуда юмшоқ сўз бўлса керак.

Дарҳақиқат, Гертер айтган гапларни ўзларингиз ўқиб кўринг.

Гертер, Совет Иттифоқи ўз чегараларини «қаттиқ бекитиб қўйган ва мустаҳкам контроль остида сақлаб туради» ҳамда Американинг Америка разведкаси манфаатларига хизмат қиладиган «очиқ осмон» тўғрисидаги планини ва бошқа шунга ўхшаш таклифларини қабул қилмади, деган гапларини важ қилиб, Америка ҳарбий ҳаво кучларининг Совет Иттифоқига нисбатан иғвогарлик ҳаракатларини оқлашга уринмоқда. Совет мудофаасининг сирларидан Пентагон бехабар бўлиб қолишига Гертер «рози бўла олмас» эмиш. Бундан эса, Америка сиёсати учун ўзининг уятсизлиги жиҳатдан кишини ҳайратда қолдирадиган хулоса чиқарилмоқда — бошқа мамлакатларнинг чегараларини тап тортмай буза бериш керак, бошқа мамлакатларнинг территориялари тепасида уча бериш керак, агрессив ҳаракатлар сонини кўпайтира бориш керак, деган хулоса чиқарилмоқда. Агар бу ҳаракатлар бошқа давлатларга ёқмаса, «АҚШ миллий мудофаасининг эҳтиёжлари» шуни талаб қилади, деб бундай ҳаракатларни изоҳлай бериш керак эмиш. Ҳатто, давлат секретари шу нарсани ҳам тушунтириб ўтишни лозим кўрдики, АҚШ президенти ўз ҳукумати ишга тушган кундан бошлаб, бошқа давлатлар тўғрисида ҳарбий информацияни «мумкин бўлган ҳамма воситалар билан», шу жумладан, чет давлатларнинг осмонига самолётларни «бостириб киритиш» йўли билан тўплай бериш тўғрисида кўрсатма берган эди. Мен «бостириб киритиш йўли билан» деган сўзларни такроран таъкидлайман.

Гертернинг берган баёнотидан кўриниб турибдики, совет осмонига 1 майда бостириб кирилгани каби ҳар бир айрим учиш учун президентдан, ҳатто, алоҳида ижозат олиш талаб қилинмаслиги, бундан бир неча йил муқаддам жорий қилинган умумий директиванинг ўзи бунинг учун кифоя эканлиги диққатни жалб қилади. Шундай қилиб, ҳақиқатда Қўшма Штатлар ҳукумати тинчлик ёки урушнинг тақдирини ҳал қиладиган масалаларда Пентагонга ва АҚШнинг разведка органларига тўла ихтиёр бериб қўйган.

Бошқа давлатларнинг суверенитетини ва чегараларнинг дахлсизлигини бузиш, жосуслик ва диверсиялар қилиш Америка Қўшма Штатларида давлат сиёсати бўлиб қолганлигини Гертернинг баёноти яна бир марта таъкидлади.

Ваҳоланки, АҚШ сенатида кўпчилик овозга эга бўлган демократлар партиясининг раҳбари Линдон Жонсон бундан бир неча кун муқаддам айтган гапида: «Самолётнинг учиши бизнинг қасддан бостириб кирганлигимизни кўрсатишга лоақал заррача имконият берган тақдирда ҳам, бизни юксак доирадаги кенгаш арафасида ва умуман бундан қатъий назар, шундай учишга йўл қўйганлигимиз учун жавобгарликка тортиш керак бўлур эди» деган эди. Энди бўлса, АҚШ давлат секретари, бундай жинояткорона ҳаракатлар АҚШнинг сиёсатидир, деб айтмоқда ва СССР чегаралари қаттиқ бекитиб қўйилганлиги учун шундай қилинди, деб бу ҳаракатларни оқлашга уринмоқда. Хўш, энди сенатор Жонсон ва АҚШда унинг фикрини маъқуллаётган кишилар бунга нима дер эканлар?

Халқаро миқёсда қилинаётган бу ҳаракатлар бировнинг уйига бостириб кирганида, қўлга тушиб қолган босқинчининг ўз ҳаракатларини оқламоқ учун уй қулф эди ва қулфни бузмасдан бу уйга кириш мумкин бўлмай қолди, деб айтадиган гапларини эслатмайдими, ахир.

Маълумки, давлатлар территориясининг дахлсизлиги, давлат территориал сувларининг ва шу давлат тепасидаги осмоннинг дахлсизлиги ҳозирги замон халқаро ҳуқуқининг энг муҳим принципларидан биридир. Бу принцип ҳаммага маълум бўлган ва Америка Қўшма Штатларининг ўзи ҳам қатнашган бир қанча халқаро шартномаларда таъкидланган. Шу шартномаларда белгилаб қўйилганки, ҳеч бир давлатнинг самолёти бошқа бир давлатнинг махсус рухсатини олмасдан туриб, шу давлат территорияси тепасида учмаслиги ёки шу давлат территориясига қўнмаслиги лозим. Худди шу принципнинг ўзи ҳамма давлатларнинг, шу жумладан, АҚШнинг миллий қонунларида ҳам акс эттирилган. АҚШ конгресси, АҚШ Қўшма Штатлар территорияси осмонидан тўла ва танҳо ўзи суверенитетга эгадир, деб икки марта — 1928 йилда ва 1938 йилда эълон қилган эди. Бундай қоидалар СССР нинг ҳаво кодексида ҳам бор, бу кодексда белгилаб қўйилганки, ССР Иттифоқининг осмони тепасида СССР тўла ва танҳо ўзи суверенитетга эгадир. Бошқа сўзлар билан айтганда, бу — ҳамма қабул қилган халқаро қонундир, ҳар бир давлатнинг қонунидир.

Шундай қилиб, унда гап АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари СССРнинг территориал дахлсизлигини қасддан бузганлиги устида бораётирки, бу халқаро ҳуқуқ нуқтаи назаридан қараганда агрессия ҳаракатидир.

Шундай бир савол бериш ўринли бўлур эди: АҚШ ҳукумати бошқа давлатлар осмонининг дахлсизлигига дахл қилишни қандай асосларга кўра мумкин, деб ҳисоблайди. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг давлатлардан тинч ва яхши қўшничилик муносабатларини ривожлантиришни талаб қилувчи принциплари ва мақсадларига бундай сиёсат қандай қилиб тўғри келади? Башарти, давлатлар ҳозир Вашингтон тавсия қилаётган йўлга тушиб оладиган бўлсалар, давлатлар ўртасидаги муносабатларда қонуннинг ўрнини қонунсизлик, тартиб ва ҳуқуқнинг ўрнини ўзбошимчалик ва босқинчилик олган бўлур эди-ку. АҚШ ўзининг шундай ҳаракатлари билан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бундан 15 йил муқаддам ўзи бошқа давлатлар билан биргаликда тантанали равишда имзолаган Уставини оёқ ости қилмоқда.

Ҳозир АҚШ пойтахтида эълон қилингандек, бошқа давлатларнинг суверенитетини бузиш сиёсати билан иккинчи жаҳон уруши арафасида бошқа мамлакатларнинг территориясини «ўз миллий мудофаамизнинг эҳтиёжлари» талаб қилади, деган баҳона билан агрессия объекти деб ҳисоблаган баъзи давлатлар ўтказиб келган сиёсат ўртасида қандай фарқ бор, деган савол туғилади.

Гарчи АҚШнинг сиёсатида тинчлик манфаатларига зид келадиган ҳеч бир нарса бўлмаган тақдирда ҳам, Америка авиациясининг агрессив ҳаракатлар қилиши йўли билан атайин можаролар чиқаришга қаратилган сиёсат ўтказилаётганлигининг ўзигина маълум бўлган тақдирда ҳам, фақат шунинг ўзигина совет кишиларининг назарида, бутун дунё назарида, шу жумладан американикларнинг ўзлари назарида ҳам бундай сиёсат халқларнинг тинчликка бўлган астойдил интилишига ниҳоят даражада зид сиёсат бўлиб кўринган бўлур эди.

Америкадаги «Уолл-стрит жорнэл» газетаси бундай сиёсат ўтказилиши катта хавф-хатар туғдиради ва бунда гап фақат жосуслик қилинаётганлиги тўғрисида бораётгани йўқ, деган ҳақли фикрни айтди. «Жосус, деб ёзади газета, жавоб чоралари тариқасида ракеталар ишлатилишига сабабчи бўла олмаса керак. Ҳатто, қуролланмаган самолёт ҳам бундай чоралар кўрилишига сабабчи бўлиши мумкин». Ҳақиқатан ҳам бошқа давлатларнинг территориал дахлсизлигини иғвогарона бузиш ўт билан ўйнашишнинг ўзидир, уруш ёқасига келтириб қўйиш сиёсатининг энг хатарли турларидан биридир.

Совет халқи агрессорларни ҳамиша қандай кутиб олган бўлса, биз бундай чақирилмаган меҳмонларни худди шу тахлитда кутиб ола берамиз ва чегараларимиз ичига яна бош суқишга ботинган самолётлардан бугун сиз бу ерда кўриб турган парчалар сингари темир парчаларигина қолади. Чегараларимизни бузувчи самолётлар учун ўз территориясини база қилиб берганлар шуни билиб қўйсинларки, Совет Иттифоқи бундай иғвогарликлар такрорланган тақдирда, шу базаларни зарарсиз қилиб қўяолади.

Ишониш қийин бўлса ҳам, лекин шу факт очиқ кўриниб турибдики, АҚШ давлат секретари, Америка самолётларининг Совет Иттифоқи ичкарисига иғвогарона бостириб киришлари юксак доирада ўтказиладиган кенгашга зарар етказмайди, балки бу кенгашда тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган қарорларга келишга, ҳатто, ёрдам қилади, деб даъво қилмоқда. Ҳақиқатан ҳам бу сира кутилмаган мантиқ-ку! АҚШнинг давлат арбоблари юксак доирадаги кенгашнинг вазифаси етилган халқаро проблемаларни бартараф қилишдан иборат бўлмай, балки кенгашда қатнашувчи давлатлар бир-бирларига қарши разведка қилишнинг қандай энг мукаммал методлари борлигини ва умуман бир-бирлари билан жанжални авжга олдирмоқ ва халқаро вазиятни тағин ҳам кўпроқ кескинлаштирмоқ учун қандай самарали воситалар борлигини муҳокама қилишдан иборатдир, деб ҳисоблаётган эканлар, деб ўйлаш мумкин.

Шуни айтмоқ керакки, юксак доирадаги кенгашнинг вазифаларига Совет Иттифоқидагина эмас, шу билан бирга, Франция, Англияда ҳам, зотан Қўшма Штатларнинг ўзида ҳам бутунлай бошқача назар билан қаралмоқда. Модомики Вашингтонда баъзи бир кимсалар сиёсатда адашиб қолган эканлар, бунинг йўлини яна ҳам кўпроқ адашиш орқали қидирмаслик керак эди. Агар «совуқ урушга» хотима беришга астойдил интилиб ҳаракат қилинадиган бўлса, у ҳолда вазифа музокаралар олиб бориш йўлини тозалашдан иборат эканлиги очиқ кўриниб турибди.

Совет Иттифоқига келганда, Совет ҳукумати бошлиғи Н. С. Хрушчев айтиб ўтганидек, Совет Иттифоқи Париждаги кенгашга очиқ кўнгил, яхши ниятлар билан боради ва ўзаро мақбул битимларга келмоқ учун ўзининг кучини аямайди. Совет ҳукумати равшан ва изчил тинчлик сиёсати ўтказиб келмоқда ва давлатлар ўртасидаги низоли масалаларни музокаралар олиб бориш йўли билан ҳал қилиш имкониятларини топмоқ учун ҳамма чораларни кўради. Лекин ўз-ўзидан маълумки, кенгашнинг муваффақиятли бўлиб чиқиши фақат Совет Иттифоқигагина боғлиқ эмас.

Сўнгра, А. А. Громико ва экспертлар совет ва чет эл журналистларининг жуда кўп саволларига жавоб бердилар.

(ДАВОМИ ТЎРТИНЧИ БЕТДА)

Ғўза парвариши илғорларига тенглашинг!

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг ўртоқ К. Бозорбоев бошлиқ бригадасида 110 гектар майдондаги ғўза бир текисда униб чиқди. Бригада аъзолари ғўза парваришини қизғин бошлаб юбордилар. Ҳозир культивация билан бирга ўғитлаш иши ҳам ўтказилаётир. Суратда: (чапдан) культивация пайти, (ўнгда) бригадир ўртоқ К. Бозорбоев ғўзанинг ривожланишини кўздан кечирмоқда.

В. Салов фотоси.

Янги ердаги бригада

Ўтган йили «Социализм» совхозидаги 3-бўлимнинг ўртоқ Маҳмуд Каримов бошлиқ бригадаси 60 гектар янги ер очиб, биринчи марта чигит эккан эди. Ҳар гектар ердан 18 центнердан ҳосил олинди. Бу йил бригада аъзолари яна 40 гектар янги ер ўзлаштириб, пахта майдонини 100 гектарга етказдилар. Ҳар гектар ердан 25 центнердан ҳосил кўтариш мажбурияти олинди.

Шу кунларда бригада аъзолари ғўза парваришини қизғин олиб бормоқдалар. Механизаторлардан Т. Мирзақобилов, Х. Мардоновлар ўзаро мусобақалашиб, кунига 14—16 гектар ерда культивация ўтказмоқдалар. Ғўзага биринчи марта комплекс ишлов бериш тугалланай деб қолди.

Совхознинг 4-бўлимида 873 гектар ерга чигит экдилар. Бўлим коллективи ҳосилдорликни 25 центнерга кўтариш учун барча тадбирларни амалга оширмоқда. Ғўза парваришида айниқса механизаторлар жонбозлик кўрсатмоқдалар. Улар бўлимнинг 670 гектар ердаги аниқ квадратларига икки томонлама ишлов бермоқдалар. Бу ишда А. Маматқулов, М. Сариев ўртоқлар бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Уларнинг ҳар бири кунига 7 — 8 гектар ердаги ғўзани культивация қилиб, бир вақтда ўғит солмоқда.

СССР Олий Совети сессиясининг материаллари бўлим коллективининг меҳнат активлигини янада оширди. Иш ва хизматчилар солиқларини бекор қилиниши ҳақидаги қарорни катта хурсандчилик билан кутиб олдилар. Дала ишларининг суръати анча тезлаштирилди. Пахтакорлар биринчи парваришни май ойининг йигирмаларида тамомлаш учун курашмоқдалар.

Н. ОТАБОЕВ,
Т. МАМАТҚУЛОВ,
Гулистон райони.

Май охирида иккинчи парваришни тамомлаймиз

Бригадамиз аъзолари 150 гектар ерга режа сими тортиб чигит экдилар. 50 гектар майдонга уяларга белгиланган миқдорда чигит ташлайдиган сеялкалар билан экдик. Бу ҳар гектар ердан 80 килограммдан уруғлик ва бештадан меҳнат куни тежаш имкониятини берди.

Биринчи Май байрамигача чигитни бир текисда ундириб олган эдик. Ғўза парваришига яхши тайёргарлик кўрдик. Механизаторларимиз Жабборов, Мамашоев ўртоқлар ғўза қатор ораларига сифатли ишлов бера бошладилар. Ҳозиргача 100 гектардан ортиқроқ ерда биринчи культивация тугалланди. Озиқлантириш, яганалаш ишлари ҳам қизғин бораётир. Ғўзанинг биринчи парваришини узоғи билан 15 майга тамомламоқчимиз.

Бу йил ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил етиштиришга, бир центнер пахта етиштириш учун 45—50 сўм сарфлашга аҳд қилганмиз. Бу вазифани бажариш осон иш эмас. Бунинг учун механизациядан кенг фойдаланишимиз, ҳамма ишларни ўз вақтида ва сифатли бажариб, ортиқча меҳнат сарфламасликка эришишимиз керак. Ҳозирги кундан бошлаб шу мақсадда ишлаяпмиз.

Т. АЛИЖОНОВ
«Оққўрғон» совхози 6-бўлимининг бригадири.

Область районларида ғўза қатор ораларини ишлаш ва маккажўхори экишнинг бориши тўғрисида 1960 йил 12 майгача бўлган

М А Ъ Л У М О Т

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Яганалаш	Культивация: узунасига	Культивация: кўндалангига	Маккажўхори экиш: ҳаммаси	Маккажўхори экиш: шу жумладан квадрат-уялаб
Қуйи Чирчиқ	56,7	48,6	87,3	104,2	121,9
Юқори Чирчиқ	51,7	33,7	75,7	100,9	108,3
Пискент	40,2	13,4	63,8	104,0	82,6
Янгийўл	40,0	36,5	73,3	71,6	42,7
Сирдарё	36,1	25,3	57,7	105,7	70,6
Ўрта Чирчиқ	36,2	40,8	68,9	88,4	109,2
Гулистон	35,2	9,0	57,7	79,7	89,5
Оққўрғон	34,5	28,5	68,9	142,6	93,9
Бекобод	23,2	31,9	59,4	85,6	102,4
Чиноз	30,4	29,8	53,9	120,9	53,9
Янгиер шаҳри	25,8	24,7	47,8	101,1	96,4
Бўка	16,7	10,4	54,6	80,6	60,4
Орджоникидзе	19,4	30,3	37,7	99,5	84,2
Калинин	—	—	—	104,1	107,5
Олмалиқ шаҳри	—	—	—	101,2	51,0
Оҳангарон шаҳри	—	—	—	109,7	—
Бўстонлиқ	—	—	—	96,7	215,5
Область бўйича	32,4	25,4	60,6	96,9	91,2

Ғўза парвариши тез ва сифатли ўтказилсин

Деҳқоннинг ҳаётида энг масъулиятли кунлар ўтиб бормоқда. Экиш эрта тугалланди. Каттагина майдонларда чигит текис ундириб олинди. Эндиликда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш мажбуриятини олган миришкор деҳқонлар ҳар бир қулай фурсатдан фойдаланиб, парвариш ишларини янада кучайтиришлари керак. Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг ходимлари бу соҳада ташкилотчилик, ташаббускорлик кўрсатишлари, ғўза парваришини юксак агротехника қоидаларига амал қилган ҳолда ўтказилишини таъминлаш учун курашишлари лозим.

Лекин жуда кўп районларнинг, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, трактор-далачилик ва далачилик бригадаларининг бошлиқлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ўтакетган даражада хотиржамлик кайфиятига берилиб, ҳозирги имконият даражасида ишламаётирлар. Улар экиш ўз вақтида ўтказилди, чигит текис ундириб олинди, деб хотиржам юрибдилар. Бу йилги об-ҳаво шароитининг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олмасдан иш юритмоқдалар. Ҳамма ерда ғўза парваришини кучайтириб юбориш, бутун техника ва ишчи кучларини сафарбар этиш учун зарур чораларни кўрмаётирлар. Ҳозирги пайтда ҳар соат, ҳар бир минутнинг нақадар қимматга эга эканлиги ҳаммамизга маълумку, ғўзанинг биринчи цикл парваришини тез ва сифатли ўтказиб, гектарларнинг тўла бўлиши, кўчатларнинг нормал қалинликда бўлишини таъминлаш учун зарур чоралар кўриш нега судралмоқда? Айрим колхоз, совхоз ва районларнинг шу кеча-кундуздаги ишини кузатсангиз ўз-ўзидан ана шундай савол туғилади.

Шуни айтиш кифояки, 10 майгача атиги 17,9 процент майдондаги ғўза ягана қилинди. Ваҳоланки, ўтган йили бунга икки баравар кўп ерда яганалаш ўтказилган эди.

Янгиер шаҳри ва Орджоникидзе районининг колхоз ва совхозларида эса 5,7 процент майдонда яганалаш ўтказилган, холос.

Кўриниб турибдики, юқоридаги колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ўсимликнинг ривожланишини тезлаштиришга ёрдам берадиган муҳим тадбирни кечиктирмоқдалар. Кўп жойларда эса яганалаш ва букетлашнинг сифатига эътибор берилмаётир, уяларда битта-иккитадан кўчат қолдирилмоқда. Хато ерларга эса қўшимча кўчат экилмаётир.

Шунингдек, қатор ораларини узунасига ва кўндалангига ишлаш ҳам ниҳоятда қониқарсиз бормоқда. Атиги 74 минг гектарга яқин ердаги ғўза ёки умумий экин майдонининг 40 процентидаги ғўза кўндалангига культивация қилинди. Ўтган йилнинг шу вақтида эса каттагина майдонлардаги ғўза кўндалангига культивациядан чиқарилган эди.

Ғўзани узунасига культивация қилиш ҳам кўнгилдагидек эмас. Бўка, Пискент, Гулистон сингари районлар бу соҳада жуда оқсамоқдалар. Улар эндигина 5—8 процент майдондаги ғўзаларини узунасига культивациядан чиқардилар. Умуман олганда бу соҳадаги суръат ўтган йилнинг шу вақтидагига қараганда икки баравар камдир.

Хўш, бу районларнинг раҳбарлари Ражабов, Қодиров, Укубоев, Усмонов, Юнусов, Худойбердиев ўртоқлар нега культивация ишини яхши ташкил қилмаётирсизлар? Ахир бу тадбир қатқалоқликни йўқотиш, тупроқни юмшатиб ўсимликнинг нормал ривожланишига шароит туғдиришини яхши тушунасизлар-ку. Ахир область партия комитетининг қарорида ҳамма ерда бу иш 10—13 майдан кечиктирмасдан тугалланиши кераклиги қайд қилинган эдику, нега бу қарорга амал қилмаяпсизлар?

Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, трактор-далачилик ва далачилик бригадасининг бошлиқлари ғўзани азот ва фосфор ўғитлари билан чиритилган гўнг аралаштирилган ҳолда эрта озиқлантириш ишини яхши йўлга қўймасдан, тузатиб бўлмайдиган катта хатога йўл қўймоқдалар. Бу ишни энг қисқа муддатда — ғўза қатор ораларини икки томонлама ишлаш билан бир вақтда тугаллаш учун зарур чора кўрмаётирлар.

Ўрта Чирчиқ районининг колхозларида ғўза парвариши сифати мутлақо талабга жавоб бермайди. Охунбобоев номли колхознинг ўртоқ Холматов бошлиқ бригадасида букетлаш сифатсиз ўтказилган, хато чиққан ерларга қайта чигит экиш ташкил этилмаган, бунинг устига бригадада бирон гектар ердаги ғўза ҳам эрта озиқлантирилмаган.

Ленин номли колхознинг ўртоқ Нем бошлиқ бригадасида ўсимликни механизация воситасида қирқиш сифатсиз ўтказилган. Шунинг учун ҳам букетлаш нотўғри бўлган ва бригадир бу ишни иккинчи қайта ўтказилишига мажбур бўлди. Карл Маркс номли колхознинг ўртоқ Тошматов бошлиқ бригадасида ғўза суперфосфат билан озиқлантирила бошлаган. Бироқ, культиваторнинг иш органлари нотўғри ўрнатилганлигидан ўғит тупроққа кўнгилдагидек тушмаган. Бригадирдан нега бундай қиляпсиз, деб сўраганимизда у озиқлантириш иши билан ғўза парвариши бир-бирига мувофиқлаштирилиб олиб борилишининг моҳиятини тушунмаганлигини билдириб қўйди.

«XX партсъезд» колхозининг 8-бригадасида тракторчи Усаров қатқалоқни юмшатиш вақтида культиваторга ўрнатилган пичоқ билан ерни атиги 2 сантиметр чуқурликда юмшатган, бунинг устига паральникдан фойдаланилмаган. Қатор ораларининг ишлаш кенглиги эса 20 сантиметрдан ошмайди. Культиваторларга ўғитлагичлар тиркалган бўлса ҳам, лекин ғўзани озиқлантиришда минерал ўғитдан фойдаланилмади. Юқоридаги камчиликлар район раҳбарларининг эътиборидан четда қолмоқда. Хусусан район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи Ёдгоров ва бош агрономи Пак Сан-Ер ўртоқлар бу соҳада сусткашлик кўрсатмоқдалар. Улар агротехника тадбирларининг қандай бажарилаётганлиги ва ишнинг сифатини атрофлича анализ қилиб текширмаётирлар.

Бундай хотиржамликка барҳам бериш лозим. Ғўзанинг нормал ривожланиши ва қишлоқ хўжалик зараркунандаларининг тарқалмаслиги, илдиз чириш касалига йўлиқмаслиги учун бутун куч ва техника воситаларини сафарбар қилиб, яқин қисқа кунлар ичида яганалашни тугаллаш, ғўзани икки томонлама культивация қилганда қатор ёнларини 40—45 сантиметр кенгликда, ва 15 сантиметр чуқурликда юмшатишга эришиш лозим. Шунингдек, ғўзани минерал ва органик ўғитлар билан бирйўла озиқлантиришга ҳам эътибор бериш керак.

Яганалаш вақтида ҳар бир уяда кам деганда 3—4 тадан ўсимлик қолдириш шарт. Хато чиққан ерларга эса дарҳол қўшимча чигит экиш лозим.

Бунинг учун барча культиваторларни тиркашни тез кунда тугаллаш талаб қилинади. Ҳар бир культиватордан унумли фойдаланиб, кундалик культивация нормасининг албатта ошириб бажарилишига эришайлик. Шундай қилингандагина ғўзанинг биринчи цикл парваришини 15 майгача тугаллаш ва бегона ўтларни йўқотиш мумкин бўлади.

Шу билан бир қаторда маккажўхори экиш планининг тез кун ичида бажарилиши ва унинг парваришини, лозим бўлган ерларда эса озиқлантириш ва суғориш ишларини кучайтириш керак.

Вазифа ғўзанинг биринчи цикл парвариши тугаллангандан кейин дарҳол ҳамма ерда иккинчи парваришни кучайтириб юбориш ва ғўзанинг нормал ривожланишига эришиш, шу йўл билан май ойининг охирларида шонага киришини таъминлашдан иборат.

Колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари далада ишловчиларга яхши шароит яратиб бериш учун ҳамма нарсани ишга солишлари лозим. Барча далачилик бригадаларида дала шийпонлари яхши жиҳозланган бўлиши, болалар боқчалари ва яслилари муттасил ишлаб туриши керак. Шунингдек, далада иссиқ овқат ташкил қилиниши лозим. Буларнинг ҳаммаси кишиларимизнинг унумли меҳнат қилишини таъминлайди.

Бутун куч ғўза парваришини тез ва сифатли ўтказишга қаратилсин!

П. НОВОСЕЛЬЦЕВ,
Область партия комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири.

Редакцияга келган хатлардан

"Тошкент ҳақиқати" газета редакциясига

ИШЛАР ЎЛДА-ЖЎЛДА

Бу йил Республика қон қуйиш станцияси қурилишини бошлаш ва тўртинчи кварталда фойдаланишга топшириш белгиланиб, ана шу мақсад учун 4 миллион 997 минг сўм ажратилган эди.

Станция қурилиши 153-қурилиш трести (бошлиғи ўртоқ Ягудаев) ва 4-қурилиш бошқармаси (бошлиғи ўртоқ Федоренко) зиммасига юклатилди. Қурилиш бошланганига беш ой бўлиб қолди. Бинокорлар биринчи кварталда бир миллион сўмлик иш бажаришлари лозим эди. Афсуски, ана шу маблағнинг тўртдан бирини гина зўрға эплаштиришди.

Қурилиш майдонидаги башняли кран камқувват. У биринчи қават томини ёпиш учун келтирилган плиталарни кўтара олмайди. Том беркитилмагани сабабли эса иккинчи қават девори ғиштини териш ишлари ҳам тўхтаб ётибди.

Буни қарангки, станция қурилиши эҳтиёжини қоплай олмаётган бетон қориштиргич бошқа қурилиш объектларига ҳам хизмат кўрсатаётир. Ғишт терувчиларнинг кўп вақт бекор туриб қолаётганларининг боиси ҳам ана шунда.

Шу кунларда хўжалик корпуси қурилишини бошлаб юбориш мумкин эди. Чунки бу объектнинг техника ҳужжатлари аллақачон тайёрлаб қўйилган. Биз бошқарма раҳбарларидан, ишни қачон бошлайсизлар, десак бульдозер ва экскаваторимиз йўқ, деб баҳона қилаётирлар. Асосий корпус қурилишида кўпинча танқис бўлиб қолаётган ёғоч, цемент, ғишт ҳақида гапирмасак ҳам бўлади. Чунки бу, қурилишни олиб бораётган трест ва қурилиш бошқармаси раҳбарларига ойнадек равшан.

Биз Ягудаев ва Федоренко ўртоқлардан Республика қон қуйиш станцияси қурилишини жадаллаштириш ва уни зарур бинокорлик материаллари билан етарли таъминлаб туришни талаб қиламиз.

С. АЪЗАМХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон гематология ва қон қуйиш илмий-текшириш институтининг директори.

Баҳамжиҳат ишга киришилса...

Биз бу хатимизда «Пахтакор» стадионининг ёнидан бошланиб, Чорсудан ўтиб то Қорақамишгача борадиган бир сой ҳақида айрим мулоҳазаларни айтмоқчимиз. Бу сой азим шаҳримизнинг ўртасидан ўтиб, унинг кўркига доғ тушириб турибди.

Агар сой бўйлаб бироз юрилса, унинг ўртаси ва четларида тўпланиб ётган ахлатларни, турли жойлардан сойга оқиб тушаётган ифлос сувларни кўрасиз. Узоқдан димоғингизга ёмон ҳид уради.

Ифлос жойда турли касалликлар пайдо бўлиши турган гап. Сой атрофида кўпгина хонадонлар бор. Шу хонадонларда яшовчи аҳоли сойни тозалаш ва унинг сувини қувурлар орқали ўтказиш ҳақида район ва шаҳар ташкилотларига кўп марта мурожаат қилдилар. Октябрь район ижроия комитети ҳам, шаҳар канализация бошқармаси ҳам аҳолининг ҳақли талабига эътибор бермаётирлар.

Тегишли ташкилотлар шаҳримизнинг ҳуснига доғ тушириб турган шу ифлос сойни ободонлаштиришга бошчилик қилсалар, атрофдаги аҳоли бу ишга бажонидил ёрдам беради. Баҳамжиҳат ишга киришилса, сой бўйларини обод қилиб юбориш мумкин.

Е. ХЎЖАЕВ — пенсионер.
Э. МЎМИНОВ, НОРМАТОВ — кровать заводининг ишчилари.
М. ЮСУПОВА — кўп болали она.

Йўл ўнқир-чўнқир эмиш

Янгийўлдаги Куйбишев қишлоқ советига борадиган йўлга колхозчиларнинг кучи билан шағал тўкилди, асфальт ётқизилди. Кейинчалик сув урган айрим жойлари ремонт қилинди. Бу йўлдан енгил ва юк машиналари бемалол қатнаб турибди. Лекин пассажир машина қатнамайди. Бу ҳақда депутатимиз ўртоқ Зокиров 10 мингдан ортиқ қишлоқ аҳолиси номидан Янгийўл район автобазасига бир неча марта мурожаат қилди. Бироқ натижа чиқмади.

База раҳбарлари кўп вақтлардан бери, «йўл ўнқир-чўнқир» деб баҳона қилиб келмоқдалар. Йўловчилар эса юк машиналарининг кетидан югуриб юрадилар, ёки пиёда қатнайдилар.

В. БОБОХОНОВ,
Улуғбек номли мактабнинг директори.

Кўкламги дала ишлари бошланиши билан Янгийўл районидаги «XIX партсъезд» колхозининг дала шийпонларида болалар боғчалари ташкил қилинди. Суратда: 2-бригада дала шийпонидаги болалар боғчаси.

Қ. Розиқов фотоси.

ХЎЖАСИЗЛИК ОҚИБАТИ

Янгиер шаҳридаги биринчи автобаза (директори М. Файнлейн, бош инженери Ю. Коршаков ўртоқлар) 150 дан ортиқ автомашинага эга. Лекин 50—60 процентдан ортиқ автомашина ишга чиқмайди. Сабаби — бузуқ автомашиналар ремонт қилинмасдан уч-тўрт ойлаб ётаберади.

Биз гараж бошлиғи ўртоқ Я. Язухиндан:

— Булар нега ишга чиқарилмади,— деб сўрадик. Бузуқ, деди у автобаза ҳовлисига рад қилиб қўйилган 58 та автомашинани кўрсатиб.

Автобаза раҳбарлари машиналарнинг кўп вақт ремонт кутиб қолиш сабаби эҳтиёт қисмлар етишмаслигида, дейдилар. Тўғри, буни тан олиш керак. Лекин улар ҳали яқиндагина пломбаси олинган машиналар ҳеч қанча юрмасданоқ, ремонт талаб бўлиб қолганига қандай баҳона кўрсатар эканлар. ЕУ 14-58, ЕУ 14-41, ЕУ 08-34 ва бошқа машиналар шулар жумласидандир.

Базада ўз касбини севувчи, ҳалол меҳнат қилаётган шоферлар кам эмас. Масалан Барбашев, Усачев, Буляновский ва бошқалар кунлик юк ташиш топшириғини 180—200 процентга етказиб бажаришлари билан бир қаторда, ўз автомашиналарининг белгиланганидан кўра анча кўп йўл босишига ҳам эришмоқдалар.

Бироқ автобаза маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилоти ана шу илғорлар тажрибасини кенг ёйиш, шоферлар орасида социалистик мусобақани ташкил қилиш ва авж олдириб юбориш, ремонтда қатъий тартиб ўрнатиш ҳақида бош қотирмаётирлар. Шунинг учун ҳам кўплаб машиналар тез кунда ишга яроқсиз бўлиб қолаётир.

А. АБДУРАҲМОНОВ.
Шаҳар газетасининг ходими.

ЁРДАМГА МУҲТОЖ

Қўйлиқдаги район кутубхонасининг 21 мингга яқин китобидан 400 га яқин китобхон фойдаланади. Кутубхона 20 номда газета, 40 номда журнал олиб туради. Крупа заводи, мотор-ремонт заводи, тош карьери ва бошқа корхоналарнинг меҳнаткашлари, турли муассасаларнинг ишчи ва хизматчилари, Қорасув қишлоғининг аҳолиси кутубхона хизматидан манфаатдор. Меҳнаткашлар билим булоғи бўлган китобни севадилар.

Лекин нима учундир Оржоникидзе район маданият бўлими бунга эътибор бермай келади. Кутубхонанинг шароитидан, ишларидан бўлим ходимлари хабар олмайдилар.

Кутубхона жуда ночор аҳволда. Унга ажратилган иккита хона жуда ҳам тор бўлиб, китоблар сочилиб, тартибсиз ҳолда ётади. Бу хонанинг бири ўқиш зали учун ажратилган. Аммо бино катта кўчанинг шундай ёнгинасига жойлашганлиги сабабли қироатхонада китоб мутоала қилиш асло мумкин эмас. Чанг, тўзон, шовқун-сурон бўлади. Кутубхона биноси ҳам эски, бузилай деб турибди.

Ваҳоланки меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг муҳим воситаси, маърифат ўчоғи бўлган кутубхонанинг аҳволини яхшилаш, унга боп хоналар ажратиш Оржоникидзе район партия ва совет ташкилотларининг қўлидан келмаса?! Қорасув меҳнаткашлари кутубхона аҳволини яхшилашни талаб қиладилар.

А. САИДВАҚҚОСОВ,
Тошкент қишлоқ хўжалигини механизациялаш индустриал техникумининг студенти.

Клуб қачон битади?

3-«Боёвут» совхозининг 1-бўлими хўжалик марказидан анча узоққа жойлашган. Лекин шунга қарамай, бу ердаги аҳолига маданий хизмат кўрсатиш яхши ташкил қилинган эмас. Бўлимда маданий ишлар маркази — клуб ҳам йўқ.

Ўтган йили комсомолларнинг ташаббуси билан клуб учун бино қуришга киришилган, унинг деворлари бироз кўтарилиб қолган эди. Аммо совхоз раҳбарлари комсомолларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаш, уларга ёрдам бериш ўрнига бу ишга совуққонлик билан қарадилар, натижада иш ўлда-жўлда бўлиб қолиб кетди.

Аҳоли ойига 2—3 марта кўрсатиладиган фильмларни тик туриб томоша қилишга мажбур бўлмоқда. Кинофильмлар ноқулай бинода кўрсатилади. Совхоз партия ташкилоти ва маъмурияти бўлим меҳнаткашларининг маданий-эҳтиёжларини қондириш ҳақида ўйлаб кўрармиканлар? Ўтган йили қурила бошлаган клуб биноси қачон битар экан?

Б. ХУСАНОВ,
агитатор.

Пенсионерларга эътибор берилсин

Гулистон районида пенсионерларнинг сони 1700 га етди. Лекин уларнинг кўнгилли дам олишлари тўғрисида яхши ғамхўрлик қилинмаётир. Пенсионерларни жамоат ишларига тортиш, районда кексалар чойхонаси очиб, у ерни оммавий-тарбиявий ишларнинг марказига айлантириш учун ҳамма имкониятлар бор. Бу ишларни ташкил этишда пенсионерларнинг ўзлари яқиндан ёрдам берадилар. Лекин бунга ҳеч ким бошчилик қилмаётир. Афтидан бу иш билан шуғулланишга район социал таъминот бўлими ходимларининг вақтлари бўлмаса керак.

Э. РЎЗИБОЕВ,
пенсионер.

Алоқа ходимлари сизга қандай хизмат қилаётир?

ИШЧАН ХОДИМ

— «Тошкент ҳақиқати»дан беринг.

— «Ўзбекистон маданияти» келдими?

Бундай саволларга киоскачи ўртоқ Рихси Нажимов жуда тез жавоб беради ва газетхонлар талабини қондиришга ҳаракат қилади.

Шу кунларда пойтахтимизнинг Октябрь районидаги колхоз бозорида янги очилган киоскада иш қизғин. Ҳар куни киоскачи ўртоқ Нажимов тонг азондан савдо қилиб, газеталарнинг янги сонларини бир неча соат ичида сотишга улгиради.

19 йилдан бери муттасил равишда бир касбда ишлаётган Рихси Нажимов ўзининг хуш муомалалиги билан газетхонларнинг ҳурматига сазовор бўлмоқда.

А. Мирзаахмедов.

БИР КАСБДА 20 ЙИЛ

Жўрабой ака Нишонов 20 йилдан бери почтальонлик қилиб келади. У ўзига биркитилган участкадаги ҳамма обуначиларни яхши таниб олган. Газета-журналларни, хат ва корреспонденцияларни ўз вақтида эгаларига етказиб беради. Шу туфайли уни ҳамма ҳурмат қилади. Калинин район алоқа бўлимининг почтальони ўртоқ Нишонов самарали ва ҳалол меҳнат қилгани учун бир неча бор қимматли буюмлар билан тақдирланди.

Э. Ҳамидов.

ҚЎЛИМДАН КЕЛГАНИ ШУ

Чиноз районидаги «XXI партсъезд» колхозининг почтальони ўртоқ Юнус Ҳасанов ўз вазифасига масъулият билан қарамаётир. У бўлмағур баҳоналарни қилиб, газеталарни 5-6 кунда бир марта обуначиларга тарқатиш одатини чиқариб олди. Биз унинг бу ярамас иши ҳақида ўзига кўп марта айтдик, қачон гапирманг у «қўлимдан келгани шу» дейишдан нарига ўтмаётир.

Колхоз бошланғич партия ташкилоти обуначиларга маданий хизмат кўрсатиш юзасидан зарур чораларни кўриши керак.

У. Турсунбоев,
Х. Миржалилова.

Гап бошқа-ю, иш бошқа

Тиқ этса ҳамма эшикка қарарди.

— Борамиз деганмидилар ўзлари? — сўради мактабнинг илмий бўлим мудири ўртоқ Аҳмедова.

— Ўртоқ Содиқовнинг ўзлари бораман дегандилар, — жавоб қилди мактаб партия ташкилотининг секретари А. Қурбонбоев.

— Барибир улар келишмайди. Бунақа воқеа кўп бўлиб турарди. Йиғилишни бошлай бериш керак, — деган таклиф тушди.

Булар Янгийўл шаҳридаги 4-мактаб ўқитувчилари, ота-оналар эди. Улар «Таълимни ишлаб чиқариш билан боғлаб олиб бориш» масаласини муҳокама қилиш учун йиғилишган.

Йиғилишга мактабни ўз оталигига олган Янгийўл пахта тозалаш заводи раҳбарлари ҳам таклиф этилган эди. Афсуски, завод директори ўртоқ Содиқов бундай йиғилишда иштирок этишга ваъда беришга берди-ю, ўзи келмади. Завод раҳбарлари бундай ваъдаларни бераверишга, аммо уларнинг устидан чиқмасликка одатланиб қолишган. Жумладан, Чирчиқ электро кимё комбинати коллективининг мактабларга оталиқ ёрдамини кучайтириш ҳақидаги мурожаати чиққанида ҳам завод раҳбарлари, шахсан ўртоқ Содиқов «биз ҳам фарзандларимиздан ҳеч нарсани аямаймиз, мактабни оталиққа олиб катта ёрдам қиламиз» деб мактаб коллективини, ота-оналарни ишонтирган эди. Ҳатто мактабга бериладиган нарсаларнинг рўйхати ҳам тузилган эди. Мана ўша рўйхатда аталиб, амалга ошмаган «ёрдамлар»: кимё кабинетини жиҳозлаш; пармалаш станоги учун бир дона электр ранда, иккита дастгоҳ ўрнатиш; мактаб устахонасининг томини ёпишга ёрдамлашиш; мактабнинг физкультура майдонини жиҳозлаш ва ҳоказолар. Лекин афсуски, мактабда ўқув йилининг уч чораги тугаб охирги чораги якунланаётибди-ю, қани буларнинг бирортаси бажарилса-чи. Бажарилиши у ёқда турсин, завод раҳбарлари мактабга бирор марта ҳам келиб хабар олмади.

— Агар оталиқдаги корхоналаримизга ишонганимизда устахонамиз қурилиши у ёқда турсин, керакли асбобларсиз ҳам қолар эканмиз, — дейди мактаб илмий бўлим мудири ўртоқ Аҳмедова. Ҳақиқатан ҳам мактаб ўқитувчи ва ўқувчиларининг ўзлари ғайрат қилиб ғишт қуйдилар, ўзлари қурдилар, натижада устахона қад кўтарди, усти ҳам ёпилди.

Бундан ташқари «Янгиюлторг» раҳбарлари ҳам мактабни ўз оталиқларига олмоқчи бўлдилар. Улар шу йил 20 февралдан бошлаб қизларга бичув-тикувни ўргатиш мақсадида «Индпошив»да 12 ўрин ажратамиз деган эдилар. Аммо шу пайтгача бу ваъда ҳамон қоғозда қолиб келаётир. Шунингдек улар ваъда қилган бешта тикув машинасини ҳам ҳалигача мактаб ўқувчилари ололгани йўқ.

«Нормал» заводида юқори синф ўқувчилари учун 12 ўрин ажратилиб, унда ўқувчилар токарь-автоматчиликни ўрганишлари керак эди. Бу ҳам ҳозирча қуруқ гап бўлиб қолаётир.

Мактабни оталиққа олган корхоналарнинг маъмурияти партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари ёш авлодни меҳнатсевар, ҳунарманд қилиб етиштиришда мактаб педагогик коллективига яқиндан амалий ёрдам беришлари керак эди. Аммо юқорида номлари келтирилган ташкилотларнинг раҳбарлари бу муҳим вазифани унутиб қўймоқдалар.

Б. МИРЗААҲМЕДОВ.

Колхоз кутубхонаси нега берк?

Фрунзе номли колхоз Янгийўл районидаги энг бақувват ва сердаромад хўжаликлардан ҳисобланади. Колхозчилар ҳар йили пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун фидокорона меҳнат қилиб яхши натижаларга эришмоқдалар. Лекин колхоз партия ташкилоти (секретари ўртоқ А. Абдураҳмонов) колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириб юборишга эътиборсизлик билан қараётир.

Колхоздаги биттаю-битта кутубхона ҳам яхши ишламайди. Ахир икки йилдан бери шу кутубхона учун биронта ҳам китоб сотиб олинмаганлигини қандай баҳолаш керак. Ваҳоланки колхоз маданий эҳтиёжлар учун алоҳида фонд ажратади.

Кутубхонадаги мавжуд китоб ва брошюраларнинг бир қисми ёзда дала шийпонларига олиб чиқилади ва ўша ерда қолиб кетаверади. Кутубхона учун келиб турадиган газета ва журналларнинг янги сонларини ҳам кўрмаймиз.

Колхоз раҳбарлари кутубхона ишларини ўзибўларчиликка ташлаб қўйганлар. Кутубхона мудири Шариф Бекмуродов эса эшикни қулфлаб, ўз иши билан овора бўлиб юрганиюрган. Колхозчилар кутубхонанинг нормал ишлашини қатъий талаб қиладилар.

Б. ВАҲОБОВ.

Талаблар қондирилсин

«Коммунизм» колхози Сирдарё районидаги кўптармоқли, бадавлат хўжаликлардандир. Лекин шунга қарамай бу ерда колхозчиларнинг маданий-маиший эҳтиёжларини қондиришга етарли эътибор берилмаётир.

Колхоз правлениеси тўртинчи участкада 150 кишилик клуб биноси қуриш ҳақида қарор қабул қилиб, қурилиш ишлари бошланиб кетган эди. Лекин иш ўлда-жўлда қолиб кетди, бинонинг томи ёпилмаганлиги сабабли тикланган деворлари қор-ёмғирдан емирилиб ётибди.

Колхознинг мазкур 4-участкасида яшовчи аҳолига ўтган йили беш марта кино кўрсатилди, холос. Участкага радио симлари ҳам тортиб бўлинган эмас. Участка колхоз марказидан уч километр масофада бўлиб, унга борадиган йўллар ниҳоятда ёмон.

Колхоз раҳбарлари бу ишлардан хабардор бўлсалар ҳам индамай келаётганликлари бизларни ҳайратга солаётир. Колхозчиларнинг бу ҳақдаги ҳақли талаблари қачонгача оқибатсиз қолар экан?

Н. ЭСЕРГАПОВ,
колхозчи.

Назорат бўлмагандан кейин

Районлараро қатнайдиган автобусларда ишловчи шофер ва кондукторларнинг иши устидан яхши назорат қилинмайди. Бундан айрим шоферлар, айниқса баъзи баднафс кондукторлар шахсий манфаатлари йўлида фойдаланадилар. Машинани истаган жойда тўхтатиб одам оладилар, улардан пул олиб, билет бермайдилар. Тошкент—Янгийўл маршрутидаги 317 номерли дизелнинг ҳайдовчиси А. Черкасов, 155 номерли дизел ҳайдовчиси П. Серафимов ва бошқалар шулар жумласидандир. Бундай аҳвол Тошкент — Бўстонлиқ йўлида ҳам тез-тез содир бўлиб туради.

Давлат ва йўловчиларнинг ҳақига хиёнат қилаётган шахслар жавобгарликка тортилиши керак.

С. ЙЎЛДОШЕВ,
Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университетининг V курс студенти.

Боғистон касалхонасининг иши яхшилансин

Бўстонлиқ районидаги Боғистон қишлоғида беш йилча бурун қурилган касалхона қўшни Сижжак, Нанай қишлоқларига ҳамда «Бўстонлиқ», «Пскем» совхозларининг ўн минг кишидан ортиқ келадиган аҳолисига хизмат қилади. Лекин касалхонада меҳнаткашларга медицина хизмати кўрсатиш қониқарсиз аҳволда қолиб келмоқда. Шу вақтгача бу ерда олий маълумотли медицина мутахассиси бўлмаслиги, терапевтика, хирургия, рентген, тиш даволаш кабинетлари очилмаганлиги кишини ажаблантиради. Қиш мавсумида қўшни қишлоқлардан бу ерга қатнаш ниҳоятда машаққат. Чунки йўл чатоқ.

Биз район партия ва совет ташкилотларидан, хусусан район соғлиқни сақлаш бўлими мудири Иноғомов, область соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири Ҳошимов ўртоқлардан қишлоғимизда медицина хизматини яхшилаш учун ҳамма зарур чораларни кўришларини, бу ерга малакали медицина ходимларини юборишларини ва касалхонанинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашларини талаб қиламиз.

Н. ЎРИНБОЕВ,
24-мактаб ўқитувчиси.
У. НУРМЕТОВ,
«Бўстонлиқ» совхози 3-бўлим бошланғич партия ташкилотининг секретари.
Э. ЮНУСОВ,
Ўрта Осиё Давлат университетининг студенти.

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ҲАҚЛИ ТАЛАБИ

САВДО ХИЗМАТИ ЯНАДА ЯХШИЛАНСИН

Бўстонлиқ район, Хондойлиқ қишлоғидаги 8-магазин ва Орлов қишлоғидаги 1-магазин ходимлари аҳолига яхши савдо хизмати кўрсатмоқдалар. Бу магазинларда савдо обороти ой сайин оширилиб бажарилмоқда. 8-магазин сотувчиси ўртоқ Шоғиёсов шу йил биринчи квартал планини ошириб бажарди. Ўртоқ Х. Саодатов мудирлик қилаётган 1-магазинда харидорбоп моллар кўп бўлади. Колхозчилар истаган молларини бу магазиндан топа оладилар. Шунинг учун ҳам тўрт ойлик мол обороти плани ошиғи билан бажарилди. Бу ҳақда хабар ёзиб юборган **А. Носиров** ва **К. Нуронов** ўртоқлар харидорларнинг савдо ходимларидан мамнун эканликларини айтадилар.

Қишлоқ меҳнаткашлари бадавлат ва маданий ҳаёт кечирмоқдалар. Харид қуввати тобора ўсиб бораётган колхозчилар, совхоз ишчилари рўзғор буюмлари ва маданий молларни кўпроқ талаб қилмоқдалар. Сирдарё район, «Қизил Октябрь» колхози аъзоларидан редакциямизга хат ёзиб юборган **Ш. Жўраев, Р. Жумабоев, А. Шукуров, Н. Мусаев, А. Кандахаров, М. Бобобеков, А. Қўшмуродов** ўртоқлар қишлоқ магазинларида рўзғор буюмлари, хусусан чинни асбоблар камдан-кам сотилаётганлигини айтадилар. Район матлубот жамиятининг раҳбарлари райондан узоқ қишлоқлардаги магазинларга ҳам рўзғорбоп буюмларни кўпроқ юборишлари керак.

Оржоникидзе район, Дўрмон қишлоғидан хат ёзиб юборган **Ш. Шералиев** ва **Қ. Эрматовалар** Дўрмон матлубот жамиятининг шофери Маҳкам Мирсоатов устидан шикоят қилдилар. Улар шофер Мирсоатовнинг ҳар мол келтирганда «кира пули» сўраганини ва келтирган моллдан кам чиқишини мисоллар билан кўрсатиб берадилар. Бир куни Мирсоатов 400 килограмм яъни 20 яшик совун келтирган. Ҳар қайси яшикдан 2—3 совун кам чиққан. Шу йили 16 февралда келтирилган 222 метр газламадан 4 метр кам чиққан, 25 февралда 5 бочка ёғ келтириб, 50 сўм «кира ҳақи» олган. 6-магазиндан келтирилган бундай мисолларни сельпонинг бошқа магазинларидан ҳам келтириш мумкин. Маҳкам Мирсоатовнинг магазинлардан қонунсиз «кира пули» олиши одат тусига кириб қолган.

Юқори Чирчиқ район, Жумабозор сельпосига қарашли 44-сонли ва Бўка район матлубот жамиятига қарашли 14-сонли озиқ-овқат магазинларида, Гулистон район Крупская номли колхоз магазинида харидорларга энг зарур маҳсулотлар ҳамма вақт ҳам топилавермайди. Ҳар уччала магазиннинг ходимлари харидорларнинг талабларига қараб мол келтирмайдилар. Шунинг учун ҳам харидорлар ўзларига керакли озиқ-овқат маҳсулотларини узоқ йўл босиб, бошқа магазинлардан келтирмоқдалар. **Ж. Тўқсонбоев, С. Эсенов** ва **Т. Шоқосимов, Ж. Бобоев** ўртоқлар шу ҳақда ёзиб юборганлар.

Қишлоқ мухбири ўртоқ **Т. Файзиев** райондаги мактаблар ҳузурида ташкил этилган буфетларга эътибор берилмаётганлиги учун Калинин матлубот жамияти умумий овқатланиш бўлимини танқид қилади. У Келесдаги 11-мактаб мисолида ўз даъвосини исботлайди. Мингдан ортиқ ўқувчиси ва 80 дан ортиқ ўқитувчи ҳамда хизматчиси бўлган бу мактаб кўп йилдан бери буфетга ёлчимайди. Номига ташкил этилган буфетда икки хил қимматбаҳо конфет ва донаси бир сўмлик совиб қолган беляшидан бошқа нарса сотилмайди. Шу массивдаги кўпгина мактабларда буфет бутунлай ташкил этилмаган.

М. Султонов, Ю. Расулов ўртоқлар ўз хатида Октябрь район, Виставка кўчасида саноат моллари магазини ва газета-журнал киоскаси очиш ниҳоятда зарур эканлигини ёзиб юборган.

СОҒЛИҚ — ТОЗАЛИККА БОҒЛИҚ

Редакциямизга келган бир қанча хатларда меҳнаткашлар соғлиқни сақлаш ишларига катта эътибор бериб, бу соҳада аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишдаги жиддий нуқсонларни ёзиб юборганлар. Улар ўз хатларида кўча ва хиёбонларни, парк ва майдонларни тоза тутиш, аҳолини тоза сув билан таъминлаш, ҳаммомларнинг ишини яхшилашни талаб қиладилар.

Мана қўлимизда ўндан ортиқ ишчи-хизматчи ва пенсионерлар имзо чеккан хат. Хат ёзиб юборган кишилар Октябрь район, Бекзот кўчасига ҳаммом қурилганлиги ва бу 25-ҳаммомнинг ишга туширилганлигидан беҳад хурсанд эканликларини изҳор қиладилар. Лекин, ҳаммомдан оқиб чиқадиган ифлос сувнинг нишаби халқ фойдаланиб турган анҳорга тўғрилаб қўйилганлиги атрофдаги аҳолининг таъбини хира қилмоқда. Водопровод бормаган жойларда аҳоли шу анҳор сувини истеъмол қилади-да. Нега ифлос сув анҳорга оқизиб қўйилади? Ваҳоланки, уни қувурлар орқали бирор чуқурга тўкиш мумкин бўлмаса?! Ҳаммомлар трестининг раҳбарлари шу ҳақда ўйлаб кўришлари керак.

Шу райондаги «Большевик» кўчасини бўйлаб ўтган анҳор кўпгина маҳаллалардаги аҳолини сув билан таъминлайди. Лекин анҳор бўйи ахлатхонага айланиб қолган. Шунинг натижасида анҳор суви ифлосланиб оқади. Шу атрофдаги кўчаларга биронта яшик ҳам қўйилмаган. Шу алпозда ташланиб қўйилса,—деди ўртоқ **С. Ғиёсов**, — ифлос сув юқумли касалликларни тарқатиши турган гап. Ўртоқ **С. Даминовнинг** хатида ҳам шу фактлар тасдиқланади.

Мирзачўл шаҳридаги ҳаммомнинг ёмон ишлаётганлиги ҳақида кўп гапирилди ва кўп ёзилди. Лекин шаҳар коммунал хўжалиги раҳбарлари ҳаммомнинг ишини яхшилашга ҳамон эътибор бермаётирлар. Шунингдек, Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозида кўпгина маблағ сарфланиб қурилган ҳаммом уч ойдан бери ишламайди. Янгиер шаҳар, 4-«Боёвут» совхозининг 3-бўлимида қурилган ҳаммом ҳам ишга туширилгани йўқ. Ҳаммом биносидан бошқа мақсадларда фойдаланилмоқда. **Э. Рўзибоев** ва **М. Туфанов, А. Абдусаматов** ўртоқлар шу ҳақда ёзиб юборганлар.

АГРЕССОРЛАРНИ ЖИДДИЙ ОГОҲЛАНТИРИШ

СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико матбуот конференциясининг охири

(БОШИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Матбуот конференциясидан сўнг унинг ҳамма қатнашчилари Американинг уриб туширилган самолёти қолдиқлари, жуда кўп аппаратлар ва анжомлар кўргазмага қўйилган бинога ўтдилар. Бу ашёвий далиллар ва ҳужжатлар виставкаси Америка самолёти иғвогарлик, агрессив мақсадларда учганлигини яққол кўрсатиб турибди.

Уриб туширилган самолётнинг жуда шикастланган ҳар иккала қаноти, унинг марказий секцияси залнинг ўртасига қўйилган.

Экспертлар журналистларга изоҳлар берар эканлар, самолёт қайси давлатники эканлигини кўрсатувчи белгилар йўқлигига эътиборни жалб қилдилар. Самолётда аэронавигация чироқлари ҳам йўқ. Самолётга уни портлатиб юборадиган махсус механизм ўрнатилган, журналистлар бу механизмни ҳамда самолётдан қолган бошқа кўпгина буюмларни ҳам диққат билан кўриб чиқдилар. Журналистлар двигателни, фюзеляжнинг дум қисмини, штурвални, самолёт аварияга учраганида, учувчини ундан чиқариб юборадиган катапульталик креслони, 8 соат учишга етарлик кислород солинадиган баллонларни, учувчининг жуда баландликда учганида киядиган кийимини, кислород бериб турадиган асбоб ўрнатилган парашютни ва бошқа буюмларни кўрдилар. Шуларнинг баъзиларида «АҚШ ҳукуматининг мулки», баъзиларида эса, «АҚШ ҳарбий бошқармаси сотиб олган мулк» деган сўзлар ёзилган.

Разведка ва жосуслик учун ишлатиладиган аппаратлар ҳаммани алоҳида қизиқтирди. Булар орасида антенна, қабул қилиш механизмлари, совет радиолокация станцияларининг сигналларини ёзиб оладиган магнитофон ҳам бор. Бу магнитофон 8 соат тинимсиз ёзиб олишни таъминлаган. Мухбирларга плёнка қўйиб эшиттирилади ва улар америкалик жосус ёзиб олган радиосигналларни аниқ эшитадилар. Жосус фоторазведка олиб бориш учун керакли аппаратлар билан жуда пухта таъминланган. Фюзеляжнинг еттита фотолюк ўрнатилган қисми, етти томонга қараб сурат олишга имкон берадиган фотоаппарат объективи сақланиб қолган. Плёнканинг узунлиги икки минг метрдан ошиқ. Самолётнинг қолдиқлари ерга ағдарилиб тушганидан кейин сурати проявить қилинган плёнкалар мухбирларга кўрсатилди. Бу плёнкаларда аэродромда турган совет самолётларининг, темир йўл узелларининг, саноат корхоналарининг суратлари аниқ кўриниб турибди. Мана шуларнинг ҳаммаси Совет Иттифоқига қарши қилинган жиноий иш нақадар пухталик билан тайёрланганлигини яққол кўрсатади.

Асбоблар ва аппаратлар Американинг турли фирмалари томонидан ишлаб чиқарилган. Шуниси характерлидирки, бу анжомларнинг бир қисми яқиндагина — шу йилнинг январь ва март ойларида — синовдан ўтказилган ва учишларда ишлатиш учун лойиқ топилган.

Махсус стендларда — учувчи Френсис Гарри Пауэрснинг фотографиялари, ундаги ҳужжатларнинг копиялари, сўроқлар вақтида учувчининг шахсан айтган гаплари, разведка ташкилотини ниқобламоқ учун берилган инструкция қўйилган. Учиш харитасида Пауэрсга топширилган разведка рейсининг маршрути кўрсатилган, учувчи суратга олган жойларнинг ва СССР территориясидаги объектларнинг суратлари ҳам кўргазмага қўйилган.

Мухбирлар учувчининг кийимларини, унинг товуш чиқармайдиган шахсий тўппончасини, тил тегизмай ўлдирадиган заҳарли тўғноғични ҳам кўздан кечирдилар. Пауэрсга берилган совет пуллари, франклар, долларлар, Ғарбий Германия маркалари, Туркия лиралари ҳам кўргазмага қўйилган. Шу жойнинг ўзида олтин ва оддий соатларни, олтин узукларни, овқат рационини, дори-дармонларни ҳам кўриш мумкин.

Виставкани кўрган журналистлар «Локхид-У-2» самолётида учган учувчи диверсия мақсадларида учиб келганлиги тўғрисида ҳеч қандай шак-шубҳа қолдирмайдиган ҳужжатлар кўргазмага қўйилганлигига қаноат ҳосил қила олдилар. Жосус Совет Иттифоқи территориясида қилмишига яраша жазога йўлиқди. (ТАСС).

Совет ҳукуматининг АҚШ ҳукуматига норозилик нотаси

СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико Америка ҳарбий самолётининг Совет Иттифоқи доирасига агрессив мақсадлар билан бостириб кирганлиги тўғрисида Совет ҳукуматининг АҚШ ҳукуматига юборган нотасини 10 майда АҚШнинг СССР даги муваққат ишлар вакили Э. Фриирсга топширди.

Нотада бундай дейилади: Америка авиациясининг агрессив ҳаракатлари муносабати билан Совет Иттифоқи ҳукумати Америка Қўшма Штатлари ҳукуматига қатъий норозилик билдиради ва бундай иғвогарлик ҳаракатлари бундан буён такрорланадиган бўлса, жавоб чоралари кўришга мажбур бўлади, деб огоҳлантиради. Ана шу жавоб чораларининг оқибатлари учун жавобгарлик бошқа мамлакатларга қарши агрессия қилувчи давлатлар ҳукуматининг зиммасига юкланади.

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев 7 майда СССР Олий Совети сессиясининг якунловчи мажлисида сўзлаган нутқида айтганидек, текширишда аниқланган маълумотлар Америка самолётининг ана шу учишдан кузатган мақсадлари тўғрисида ҳеч қандай шубҳа қолдирмайди. Бу самолёт Совет Иттифоқи территорияси устидан разведка ва диверсия мақсадида учиш учун махсус асбоблар билан таъминланган. Учувчи Пауэрс тирик ва, СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг юқорида айтилган нутқида кўрсатиб ўтилганидек, ана шу учувчи Совет давлатининг қонунларига мувофиқ жавобгарликка тортилади.

Нотада қуйидагилар таъкидланади: СССР ҳукумати шундай хулосага келадики, Давлат департаментининг самолёт АҚШ ҳукуматининг рухсати ва ижозатисиз учганлиги тўғрисидаги баёноти ҳақиқатга тўғри келмайди, чунки шу баёнотнинг ўзидаёқ Совет Иттифоқига қарши разведка ҳаракатлари олиб бориш зарурлиги маъқулланади. Демак, Америка самолётларининг жосуслик ҳаракатлари АҚШ ҳукуматининг рухсати билан олиб борилмоқда.

Совет ҳукумати, дейилади нотада, шундай аҳвол рўй берганида совет чегараларининг чет эл авиацияси томонидан бузиб ўтилишига қарши барча зарур чораларни кўриш тўғрисида ўз қуролли кучларига қатъий буйруқ беришга мажбур бўлди.

Нотада СССР га нисбатан шундай хавфли иғвогарлик ҳаракатларининг тўхтатилиши, «совуқ уруш»нинг тўхтатилиши ва ҳал этилмагаган халқаро проблемаларни ўзаро мақбул асосда ҳал этиш йўлларини Совет Иттифоқи билан ва манфаатдор бошқа давлатлар билан биргаликда ҳаракат қилиб топиш халқлар ўртасида тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш манфаатларига муносиб бўлажагини АҚШ ҳукуматининг ниҳоят тан олишига умид билдирилади. Барча халқлар шуни кутмоқдалар. (ТАСС).

Халқлар СССР позициясини табрикламоқдалар

БОЛГАРИЯ

Америка ҳарбийларининг иғвогарлик ҳаракатлари Болгария жамоатчилигини қаттиқ ғазаблантирди. Болгария газеталари совуқ уруш стратегларининг иши шармандаларча барбод бўлганлиги тўғрисидаги материалларга доир сарлавҳаларида «Бутун дунё СССР га қарши қилинган агрессив ҳаракатдан дарғазаб бўлди», «Тинчликка ва ҳамжиҳатликка қарши иғвогарлик», «Халқлар америкалик агрессорларни қораламоқдалар», «Хрушчев дипломатия соҳасида жуда катта ғалаба қозонди» деб ёзадилар

ФРАНЦИЯ

Францияда чиқадиган «Франс-суар» газетаси кейинги хабарлардан шундай хулоса чиқаради: «АҚШ давлат департаменти биринчи майда СССР да уриб туширилган самолёт ҳақиқатан ҳам «разведка мақсадида учган эди» деб «эътироф» қилганидан кейин, Вашингтонда саросималик ва ишончсизлик, Москвада киноя ва заҳарханда билан кулиш, бутун дунёда шовқин-сурон ҳукм сурмоқда».

УРУГВАЙ

Уругвайда чиқадиган «Популар» газетаси ёзади: «Жаҳон жамоатчилиги Америка империализми томонидан Совет Иттифоқига қарши қилинган қабиҳ иғвогарлик тўғрисидаги хабарни эшитиб дарғазаб бўлди. Жосуслар ва иғвогарлар жиноятлари устида қўлга тушдилар. Пентагон ва Қўшма Штатларнинг ҳарбий доиралари фош қилинди. Уларнинг юксак доирада ўтказиладиган кенгаш арафасида халқаро вазиятни мушкуллаштиришдан иборат разил мақсадлари фош қилинди». Халқлар Совет Иттифоқининг дадил ва қатъий позициясини табрикламоқдалар. (ТАСС).

Президент Эйзенхауэрнинг матбуот конференцияси

ВАШИНГТОН, 11 май. ТАСС мухбирлари Г. Шишкин ва Н. Сагателян хабар қиладилар:

Бугун ўтказилган матбуот конференциясида АҚШ президенти Д. Эйзенхауэр америка жосуслик самолётига оид баёнот бериб, Совет Иттифоқига қарши қаратилган жосуслик фаолиятининг «зарурлигини» таъкидлаб кўрсатди. Разведкачилик фаолияти, деди у, кўнгилсиз фаолиятдир, лекин у ҳаётий зарур нарсадир.

АҚШ президенти америка самолётларининг жосуслик учишларини оқлаш учун илгари давлат секретари Гертер берган изоҳни такрорлади. Президент Совет Иттифоқининг ҳамма нарсани гўё «ҳаддан ташқари сир қилиб тутаётганлигини» мавжуд халқаро кескинликнинг асосий сабаби қилиб кўрсатишга уринди.

Эйзенхауэр яна айтдики, Қўшма Штатлар Парижда бўладиган кенгашга ўзларининг «очиқ ҳаво» ҳақидаги эски таклифларини яна киритадилар. У бунга, бу тадбир Қўшма Штатларга қарши томоннинг тўсатдан ҳужум тайёрламаётганига ишонч ҳосил қилиш учун зарурдир, деган важ келтирди.

Эйзенхауэр ўз баёнотининг охирида таъкидлаб айтдики, самолёт можароси Париждаги юксак доирадаги кенгашда муҳокама қилинадиган ҳозирги замон халқаро аҳволининг реал масалаларидан эътиборни четга тортмаслиги керак. Бундай масалалар жумласига, деди президент, қуролсизланиш, Германия проблемаси, шу жумладан Берлин масаласи, ва Шарқ билан Ғарб ўртасидаги муносабатларга оид ҳамма масалалар киради.

Юксак доирадаги кенгашнинг қанча давом этиши ҳақидаги мухбирларнинг саволига жавоб бериб, Эйзенхауэр иш манфаатлари қанча вақт талаб қилса, кенгашда шунча вақт қолишга тайёр эканлигини айтди. Унинг фикрича, кенгаш жараёнида таржима ишларининг катта ҳажмда бўлиши кенгашнинг қанча давом этишини олдиндан аниқ қилиб айтиш имконини бермайди. Ҳар ҳолда, деб таъкидлади Эйзенхауэр, кенгаш ўз ишини илгаригидек давом эттирса, мен икки-уч кундан кейин яна Париж кенгашига қайтиб келишга тайёрман. Шу муносабат билан президент кенгашда унинг ўрнини вице-президент Никсон босиши ҳақидаги унинг илгариги баёноти нотўғри тушунилганлигини айтди. Мен, деди президент, Никсон икки-уч кун давомидагина менинг ўрнимни босади, демоқчи эдим. Бу вақт менга Португалияга бориб келиш учун керак. Ана шу сафар тамом бўлгунча Париждаги кенгаш тугамаса, мен унга қайтиб келишга тайёрман.

Президент Эйзенхауэр, кейинги воқеалар натижасида юксак доирадаги бўлажак кенгашнинг перспективаси ўзгаргани йўқми, деган саволга рад жавобини берди.

Мухбирлардан бири самолёт можаросига қайтиб, президентдан, Ғарб мамлакатлари устидан совет самолётларининг разведка мақсадларида учишлари ҳақида нималарни хабар қила оласиз, деб сўради. Эйзенхауэр, совет самолётлари Америка устида бунга ўхшаш ҳеч қандай учиш қилган эмас, деб қатъий жавоб берди.

Сўнгра мухбирлар Эйзенхауэрдан, ҳозирги воқеалар муносабати билан Совет Иттифоқига бўладиган сафарга оид унинг фикри қандай эканлигини сўрадилар. Эйзенхауэр бу сафарини бекор қилиш ниятида эмаслигини айтди

СССР вакили Г. П. Аркадьев БМТ бош секретарининг ўринбосари қилиб тайинланди

НЬЮ-ЙОРК, 11 май. (ТАСС). БМТ бош секретари Д. Хаммаршельд СССРнинг фавқулодда ва мухтор элчиси Г. П. Аркадьевни сиёсий масалалар ва Хавфсизлик кенгаши ишлари бўйича ўзининг ўринбосари қилиб тайинлагани ҳақидаги хабар эълон этилди.

ИККИ ҚАҲРАМОН ОНАСИ БИЛАН УЧРАШУВ

Совет Иттифоқи қаҳрамонлари Зоя Космодемянская билан Александр Космодемянскийнинг онаси Любовь Тимофеевна Тошкентда, ўзбек ўғил-қизлари қучоғида меҳмон бўлиб турибди. Ватани, халқи учун қаҳрамонона жанг қила олган ботир фарзандларни тарбиялаган бу олижаноб онани пойтахтимизнинг ҳамма жойида самимий ҳурмат, қайноқ меҳр-муҳаббат билан қарши олишаяпти.

Тошкентдаги 1-тикув фабрикасининг баҳор гуллари билан безалган ҳовлиси, чевар қизлар, моҳир тикувчи аёллар, меҳрибон оналар билан тўла. Улар ҳаёжон билан икки қаҳрамоннинг онасини кутмоқдалар. Мана сочлари кумуш ранг, ёқимтой, нуроний сиймосида олам-олам меҳр-муҳаббат шуъласи барқ уриб турган аёл фабрикага кириб келди. Уни фабрика ишчилари ўз оналаридай қарши олишди. Гулдасталар тутишди.

Фабрика комсомол комитетининг секретари Нафиса Обидова онани кучоқлаб юзларидан ўпар экан «Хуш келибсиз меҳрибон она» дейди-да, уни президиумга таклиф қилади. Бирин-кетин табрик сўзлари бошланиб кетади.

— Бригадамиздаги қизлар менга икки оғиз гап айтишни тайинлашди. Аввало сизга узоқ умр, соғ-саломатлик тилаб изҳор қилган жўшқин истагимизни қабул қилсангиз. Бизнинг бригадамиз аъзолари шу кунларда қувончли кунларни бошдан кечирмоқда. Чунки биз яқинда коммунистик меҳнат бригадаси деган юксак унвонни олишга муваффақ бўлдик, — дейди бригада бошлиғи Турсуной Қодирова. — Биз тинчлик даврида яшамоқдамиз. Бизларга гитлерчилар билан курашишга тўғри келмади. Биз ёш эдик. Аммо биз ўша мудҳиш уруш қаҳрамонларини биламиз ва унутмаймиз. Қизингиз Зоя, ўғлингиз Шуранинг бизларнинг осойишта яшашимиз, ўқишимиз учун олиб борган мардонавор кураши бизга мардлик намунаси бўлиб қолди. Комсомолга кирар эканман ва сўнгра коммунистик партия сафига ўтар эканман, ўз аризамда бутун кучимни Ватан учун сарфлашга тайёрман, агар керак бўлса, Ватан учун худди сизнинг қизингиз комсомолка Зоя сингари жонимни ҳам аямайман. — деб ёзган эдим. Қадрдон Любовь Тимофеевна! Сизга ва фарзандлари қалбида она Ватанга ана шундай қайноқ муҳаббат туйғуларини ярата билган оналарга чин қалбимиздан раҳматлар айтишга рухсат этинг.

Минбарга коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи А. В. Чепрунова чиқади. У онага гулдаста тақдим қилади ва у ишлаётган бригада аъзолари қаҳрамон Зоянинг хотирасини ўз дилларида абадий сақлаяжакларини изҳор этади.

Суратда: Любовь Тимофеевна фабрика ишчилари орасида.

В. Салов фотоси.

Ниҳоят Любовь Тимофеевна минбарда. Уни чуқур ҳурмат билан тинглашмоқда:

— Оналик қалбимдан сизларни табриклашга рухсат этинг. 9 май куни, мен Тошкентга келган иккинчи куни, бутун прогрессив инсоният Ватанимизнинг фашист ёвузларидан озод қилинганига 15 йил тўлган кунни нишонлади. Мен ҳам бутун совет кишилари сингари шу кунни зориқиб кутган эдим. Шу куни фақат Совет Иттифоқи халқигина эмас бир қанча демократик республикалар халқлари ҳам фашистлар зулмидан озод бўлди. Бу осонлик билан қўлга киритилмади. Бу жангда менинг Зоям, менинг Шурам сингари минглаб йигит-қизлар қурбон бўлди. Улар ўз ҳаётларини Ватан учун қурбон қилдилар. Менинг фарзандларим ҳам ўша йигит-қизларнинг бири эди.

Мен Тошкентда эканман бу ернинг нақадар ўзгарганини кўриб, ич-ичимдан қувондим. Мен болалар муассасалари, олий ўқув юртларида, кўп жойларда бўлдим. Ёшларнинг бахтиёр ўсаётганини кўриб фахрландим. Сизларга айтмоқчиманки, Ватанингизни севинг. Оналар, фарзандларингизни ватанпарвар қилиб тарбияланг. Ёшлар, сизлар катта оила аъзосисиз. Аҳил яшаш, фидокорона меҳнат қилишга одатланинг, бу — инсоннинг чин фазилатидир.

Сўнгра Любовь Тимофеевна фарзандлари ҳақида, уларнинг мардонавор курашлари ҳақида ҳаяжон билан сўзлаб берди.

Ф. УСМОНОВА.

Олимбой ҚЎЧҚОРОВ

Колхоз ишлаб чиқаришининг кекса раҳбарларидан бири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, Ўзбекистон КП Тошкент обкомининг аъзоси Янгийўл районидаги Ленин номли колхознинг раиси Олимбой Қўчқоров узоқ вақт оғир касалликдан кейин шу йил 10 майда 46 ёшида вафот этди.

Олимбой Қўчқоров ўз меҳнат фаолиятини 1935 йилда рабфакни битирганидан кейин бошлаган эди. У 1936 йилда Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз раиси қилиб сайланади.

Қўчқоров 1937 йилдан 1938 йилгача Ниёзбош қишлоқ Советининг раиси бўлиб ишлайди.

У 1939 йилда КПСС сафига киради. 1938 йилдан 1941 йилгача «Янгийўл» район газетасининг редактори ва редактор ўринбосари бўлиб ишлайди.

Олимбой Қўчқоров 1941 йилда Янгийўл район партия комитетининг секретарлигига сайланади ва бу вазифада 1942 йилгача ишлайди. Қўчқоров 1942 йилдан 1946 йилгача Совет Армияси сафида хизмат қилди. Улуғ Ватан уруши фронтида кўрсатган мардлиги учун О. Қўчқоров Қизил Юлдуз ордени ва медаллар билан мукофотланган эди. Олимбой Қўчқоров Совет Армияси сафида хизмат қилиб қайтгандан кейин ўзининг бутун куч, тажриба ва билимини колхоз ишлаб чиқаришига сарфлайди. У 1947 йилда Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз раиси қилиб сайланиб, унга умрининг охиригача раҳбарлик қилди.

Пахтачиликни ривожлантиришда эришган жуда катта муваффақиятлари ва ғўзани парвариш қилишда фан ва илғор тажриба муваффақиятларини қўллаганлиги учун Олимбой Қўчқоровга 1957 йил январь ойида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилган эди.

Олимбой Қўчқоров ижтимоий-сиёсий ҳаётда актив қатнашди. У сезгир ва меҳрибон ўртоқ эди. Қўчқоровнинг хотираси қалбимизда ҳамиша сақланади.

М. Абдураззоқов, О. Алимов, Г. А. Габриельянц, Р. Ғуломов, Ё. С. Насриддинова, Г. Ф. Наймушин, З. Раҳимбобоева, Ш. Рашидов, А. Н. Рудин, Ф. Е. Титов, И. И. Федюнинский, И. П. Бурмистров, Қ. Муртазоев, С. М. Веселов, Ҳ. Жалилов, А. М. Илюхин, Н. В. Мартинов, Б. Г. Мирзабеков, Ҳ. Р. Мусахонова, Э. Т. Шайхов, У. А. Абдураззоқов, В. М. Романовский, Х. М. Жалилов, Ҳ. Турсунқулов, А. Ортиқов, Ж. Хоназаров, Н. Д. Худойбердиев.

Уч республика йўллари бўйлаб

ЛЕНИНОБОД, 12 май. (**ЎзТАГ махсус мухбири**). Кеча Тожикистон «Халқлар дўстлиги» кўпкунлик велосипед пойгаси қатнашчиларини иккинчи марта кутиб олди.

Ленинободга бир вақтнинг ўзида пойгачиларнинг катта бир групласи — 40 га яқин киши келади. Шаҳар кўчаларида кураш жуда қизиб кетади. Финишга биринчи бўлиб спорт мастери М. Калинкин (Қозоғистон) келади. У 140 километр йўлни 4 соат 4 минут 53 секундда босиб ўтди. Ундан сўнг спорт мастери Г. Гредин (Тожикистон) келади. «Ҳосилот» жамияти вакили спорт мастери В. Котов учинчи бўлиб келди. Бир секунддан сўнг эса яна 36 киши, шу жумладан Ўзбекистон терма командасининг деярлик ҳамма пойгачилари финиш чизиғидан ўтадилар.

Саккиз этапдан сўнг ҳали ҳам спорт мастери Л. Скворцов (Ўзбекистон) пешқадамлик қилмоқда. Иккинчи ўринда В. Котов, учинчи ўринда ўзбек пойгачиси В. Палацкий турибди. Котов Скворцовдан 35 секунд, Палацкий эса 5 минутга яқин кейинда қолмоқда.

Ўзбекистон пойгачилари команда ҳисобида биринчиликни қўлдан бермай келмоқдалар.

РЕДАКЦИЯ ТАШАККУРИ

«Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси коллективи редакция ходимларининг маевкасида яхши хизмат кўрсатганликлари учун санъаткорлардан Ғанижон Тошматов, Карим Мўминов, Ҳалияхон Юсупова ва Фахриддин Умаров ўртоқларга миннатдорчилик билдиради.

Телевизор экранида

13 МАЙДА

19.30. Мактаб ўқувчилари учун рус тилида «Ўйлаб жавоб бер» деган эшиттириш.

19.45. Рус тилида «Локомотив пультида чорак аср» деган эшиттириш.

20.00. Сўнгги ахборот.

20.15. Халқаро масалалар юзасидан ўзбек тилида эшиттириш.

20.30. «Пахтакор» стадионидан «Пахтакор» (Тошкент) «Авангард» (Харьков) командалари ўртасидаги футбол ўйини ҳақида репортаж.

21.20. «Ўзбекистон хотин-қизлари» телевизион журнали.

22.20. «Ленин мукофоти лауреатлари» циклидан рус тилида С. Бондарчук ва В. Монахов ижодига бағишланган эшиттириш.

(«Тошкент ҳақиқати» газетасининг навбатдаги сони 15 майда якшанба куни чиқади).

Редактор: З. ЕСЕНБОЕВ.

Тошкентнинг томоша залларида

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/V да **Анда**, 14/V да **Қирғиз санъати усталари концерти.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/V да **Гамлет**, 14/V да **Тоғажиянлар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/V да **Оқ нилуфар.**

Министр хотин — «СПУТНИК» (2-залда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (қишки, кечқурун), «ВАТАН» (эрталаб соат 9-40 минут, 11-20 минут, кундуз 1 ва 3 да), «ИСКРА» (кеч соат 8-20 минутгача), ПУШКИН номли (кеч 8-45 минут ва 10-40 минутда), «ВАТАН» (ёзги, кеч соат 9 ва 10 яримда) НАВОИЙ номли (ёзги, кеч 8-40 минутда), КАФАНОВ номли (кеч 8-45 минутда).

Акс садо — «ДРУЖБА» (2-залда, кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 11-45 минут ва кеч 5 да), «УДАРНИК» (кеч 9 да), СТЕПАН РАЗИН номли (кеч 8-40 минутда), ТЕЛЬМАН номли (кеч 10-20 минутда).

Тўхтагул — НАВОИЙ номли (қишки, кундуз).

Очилган қўриқ — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (кеч соат 8-20 минутдан), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 4 да), НАВОИЙ номли (ёзги, кеч 10-20 минутда), СТЕПАН РАЗИН номли (кеч 10-20 минутда), ТЕЛЬМАН номли (кеч 8 яримда).

Нева куйлари — «СПУТНИК» (1-залда), «ДРУЖБА» (1-залда кундуз ва кечқурун), «МИР» (кундуз соат 2,4 ва кеч 6 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10 да).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
(қишки бинода)
14 майда

КАТТА КОНЦЕРТ

Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Фароғат Раҳматова, Эътибор Жалилова, Тамара Назарова, Абдуғафур Абдураҳмонов, VI Жаҳон фестивали лауреатлари Ҳасан Султонов, Гулсара Ёқубова, Марям Каримова, Болта Эргашев, Мунаввар Давлатова,** солистлар **Адиба Мирзаева, Ҳадия Юсупова, Сора Шукурова, Райҳон Тўраева, Назира Раҳимова, Суръат Пўлатов, Шерали Пўлатов, Ўрмонжон Отаев** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ПУШКИН НОМЛИ ПАРКДА
14 ва 15 майда
Алишер Навоий номли академик опера ва балет театрининг

концертлари

Концертда: СССР халқ артистлари, Сталин мукофоти лауреатлари **Ҳалима Носирова, Мукаррама Турғунбоева,** Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Карим Зокиров, Саттор Ярашев, Насим Ҳошимов,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Клара Юсупова, Ҳалима Комилова, Жамол Низомхўжаев, Михаил Давидов,** солистлардан **Фотима Носирова, Севиля Хайбуллина** ва бошқалар қатнашади.

Ўзбек чолғу асбоблари ансамбли жўр бўлади.

Концерт кеч соат 9 да бошланади. Касса соат 12 дан очилади.

КОЛХОЗЛАР ВА ҚИШЛОҚ АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!
Тошкент областининг район матлубот союзларида ва райполарида
СТАНДАРТ УЙЛАР ВА УЙ ДЕТАЛЛАРИ КОМПЛЕКТИ

СОТИЛМОҚДА

(деворлари маҳаллий материаллардан)

Уйлар ва уй деталлари комплекти билан бирга: том учун шифер, цемент, темир-терсак буюмлар, бўёқ ҳам сотилади.

Ҳар уйга қурилиш-монтаж ишлари чертёжларининг альбоми ва смета илова қилинади.

Бир уйнинг баҳоси (унинг типи ва катталигига қараб) 8—15 минг сўм.

Тошкент область матлубот союзи.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитети Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз раиси

Олимбой ҚЎЧҚОРОВНИНГ

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз правленеиси, партия ва комсомол ташкилотлари колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати

Олимбой ҚЎЧҚОРОВНИНГ

бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қиладилар.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг адреси: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИ НИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140 Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими—29040, 50. Секретариат—34808, 115. Эълонлар бўлими—28142.

Р. 02672. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А-1595.